

ŽELEZAR

25. seja delavskega sveta Železarne

Potrjen gospodarski načrt 1968

25. seja delavskega sveta Železarne je bila v ponedeljek, dne 15. aprila in je bila namenjena predvsem razpravi in potrditvi gospodarskega načrta za 1968. leto. Poleg te osrednje točke dnevnega reda so na tej seji obravnavali še poročilo direktorja Železarne o izvrševanju sklepov prejšnje seje, poročilo o delu upravnega odbora med zadnjima dvema sejama ter o poročilih komisij.

Gospodarski načrt, ki je bil pred tem v razpravi po delovnih enotah, je delavskemu svetu Železarne tolmačil direktor sektorja za ekonomiko inž. Arzenšek. Gospodarski načrt vsebuje plan količinske proizvodnje, deljeno na skupno proizvodnjo 1.444.080 ton, na blagovno proizvodnjo 342.380 ton, proizvodnjo za lastno uporabo 37.310 ton in na proizvodnjo za prodajo 305.070 ton. Takšna proizvodnja s programiranim asortimanom in planirano poprečno prodajno ceno naših proizvodov ter še z ostalimi izrednimi dohodki, storitvami in prodajo, zagotavlja naši Železarni celotni dohodek v 1968 letu v višini 756 milijonov Ndin (75,6 starih milijard). Gospodarski načrt nadalje vsebuje še program amortizacije, plan izvoza in dinamiko po mesecih tako količinske proizvodnje kot prodaje. Sestavni del gospodarskega načrta je tudi plan izobraževanja.

Takšen gospodarski načrt so na seji potrdili in so z namenom, da se njegova realizacija zagotovi, sprejeli vrsto smernic, ki jih zaradi pomembnosti skoraj v celoti objavljamo.

1. Vse delovne enote in vse službe morajo narediti vse mogoče ukrepe za povečanje produktivnosti, za znižanje stroškov in za povečanje izplena. Treba bo zboljšati asortiment po kakovosti ter zmanjšati izmeček, da bi dosegli planirano poprečno prodajno ceno, kajti nižja prodajna cena bo imela za posledico zmanjšanje dohodka in s tem tudi osebnih dohodkov, ker v letošnjem letu izgube ne bo mogoče več kriti iz rezervnega sklada.

2. Zahtevam delovnih enot po dodatni delovni sili se lahko odobri le proizvodnim delovnim enotam, predvsem pa obratom s finalno proizvodnjo. Zato so obratovodstva in službe dolžne zagoto-

viti maksimalno izkoriščanje delovnega časa, saj imamo v tem pogledu v Železarni še precej rezerv.

3. S smotnim delom je treba čimbolj realizirati planske normative porabe vseh goriv.

4. Strojno energetske službe morajo skrbeti za čimboljše vzdrževanje vseh naprav in postrojenj. Sredstva, ki so jim na razpolago morajo smotno uporabljati. Ne izvajati del in popravil, ki niso izredno nujna, posebno ne, če jih ni potrdila ustrezna služba ali če za ta dela ni na razpolago denarja. Vsa večja vzdrževalna dela je treba izvajati po naprej pripravljenem programu.

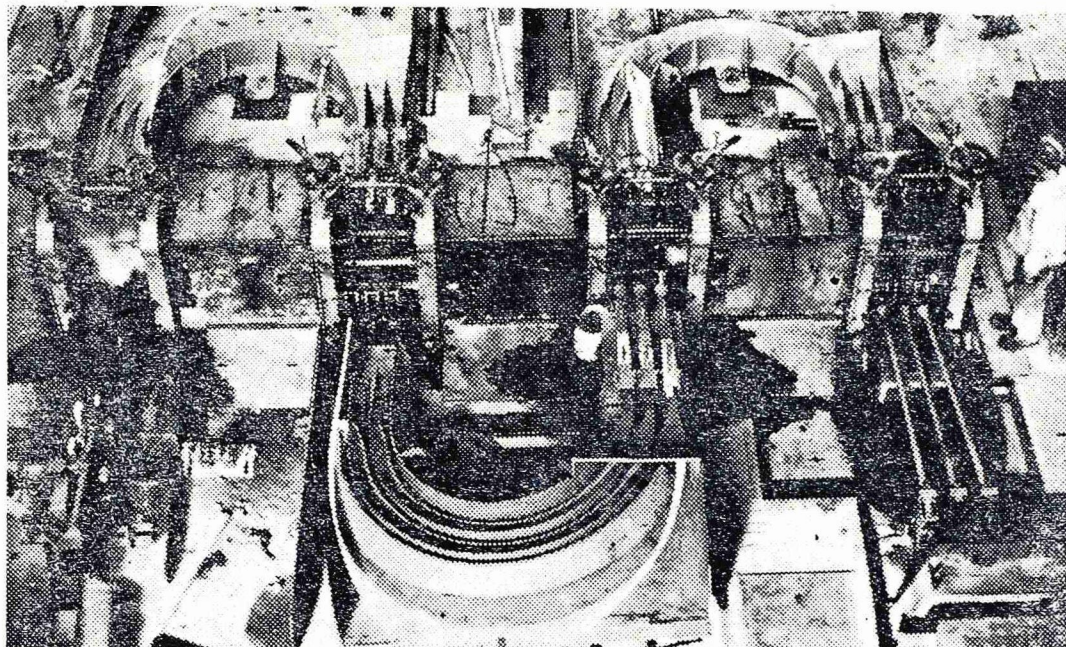
5. Prodajna služba mora, skladno s tržiščem in proizvodnim programom, stalno iskati v pogledu naročil najboljše rešitve. Nabavna služba mora pravočasno zagotoviti za proizvodnjo potrebne surovine in ostali material ter bolj zaostri kriterije do dobaviteljev tako v pogledu cene, kvalitete kot dinamike dobave na način, kakršnega zahtevajo kupci naših proizvodov. Za večje dobave (koks, ruda) je treba sklepati pogodbe tako, da bo mogoče nekvalitetno dobavo penalizirati.

6. Tehnična kontrola in razvojna služba morata čim bolj reševati problematiko kvalitete ter avtoritativno nastopati povsod tam, kjer se ne upoštevajo osnovna navodila in regulativi. Enako velja za energetske gospodarstvo.

7. Kadrovski sektor mora prilagajati stalež delovne sile objektivnim potrebam proizvodnje.

8. Finančno računovodski sektor mora ažurirati proizvodne stroške in ekspeditivno reševati finančna vprašanja.

(nadaljevanje na 2. strani)

Nova valjarna žice — proga 350 med preizkušanjem (berite razgovor z obratovodjem nove žične valjarne na 5. strani)

Priznanja novatorjem in racionalizatorjem

Komisija za izume in tehniške izboljšave DS Železarne je na 2. redni seji 1. 4. 1968 obravnavala izvedene tehniške izboljšave, katere so avtorji predložili v potrditev in oceno. Izvedene izboljšave so bile tehniško pregledane na mestu obratovanja. Komisija je ugotovila prednost izboljšave in ekonomsko vrednost. Koristnost predlogov so potrdila tudi vodstva delovnih enot. Komisija je priznala odškodnine v skupnem znesku 5.040 N din naslednjim avtorjem tehniških izboljšav:

Predlog št. 1791, 1792 in 1793, avtor **FRANC PERKO** je s predloženimi predlogi, z enostavnim in cenanim postopkom izboljšal:

— odpravil zastoje obratovanja butanske postaje v valjarni Bela, s preureditvijo butanskih vodov, s čemer je dosegel konstantni pritisk;

— v mazutni postaji Jesenice je vgradil povratne ventile in s tem dosegel, da ne pride do uničenja filtrov, izgube mazuta, zastojev v proizvodnji in neenakomernega pritiska mazuta;

— v mazutni postaji valjarne Bela je z dodatno vgraditvijo ventilov in manometrov dosegel enotni in kontrolni pritisk mazuta, s čimer je preprečil tudi uničenje tesnil, izgubo mazuta

in neenakomerno posluževanje proizvodnje z mazutom.

Za izredno prizadevnost je komisija avtorju priznala skupno enkratno pavšalno odškodnino 1.000 Ndin.

Predlog št. 1794, avtorja **IVAN SREBRNJAK** in **ALOJZ MIKLAVČIČ** sta predlagala varjeno ohišje škripčevja pri desetih žerjavih, ki je v primeru okvare ali izpada žične vrvi zahtevalo otežkočeno in zahtevno popravilo. Izdelala sta novo hišje tako, da je zaščitna pločevina deljena na stranske stene ohišja in obod, ki je pritrjen z vijaki. Nova izvedba omogoča hitro demontažo in popravilo ter zmanjšanje zastojev žerjavov.

Avtorjema je priznana enkratna pavšalna odškodnina 400 Ndin.

Predlog št. 1749, avtor **JOŽE ULČAR** je z intenzivnim študijem in poizkusi uspel izdelati austenitno nerjaveče jeklo z nizkim ogljikom, ki predstavlja za Železarno novo kvaliteto in ekonomski učinek. Za novo osvojeno tehnologijo izdelave nerjavečih jekel je vodstvo topilnic potrdilo ekonomski izračun in podalo primerno priznanje.

V znak priznanja in spodbude ostalim članom za uvajanje tehniških izboljšav na širokem kvalitetnem področju je komisija priznala avtorju enkratno odškodnino po pravilniku v višini 2.540 Ndin.

Predlog št. 1795, avtorji **JANEZ PETERNEL**, **JOŽE PERNE** in **RUDI MIKULA** so izvedli posebno konstrukcijo butanskega gorilca, s katerim je omogočeno ogrevanje in snemanje distančnih obročev na obrabljenih valjih bluming in stekel valjarne. Zaradi te izboljšave so distančni obroči večkrat uporabljivi. Poleg tega tudi omenjenih obročev ni potrebno za daljšo dobo uvažati. S to izboljšavo je dosežen devizni prihranek.

Komisija je na osnovi izračuna prihranka priznala avtorjem enkratno odškodnino v višini 1.100 Ndin.

Za uspešno izvedene tehniške izboljšave se avtorjem poleg priznane skromne odškodnine komisija DS in vodstvo podjetja najtopleje zahvaljuje, čestita k uspehu na delovnem mestu in vabi k nadaljnjemu sodelovanju.

Sektor za ekonomiko

Problemi strojnega vzdrževanja v DE plavž

V zadnjem času opažamo, da vzdrževalci na plavžih niso kos, da bi vse okvare hitro in dobro popravili. Koledarski fond posameznih naprav je še kar zadovoljivo koriščen, ne moremo pa biti zadovoljni s stanjem vzdrževanja. Vse preveč imamo manjših okvar, ki nam povzročajo nepotrebne zastoje.

Z reorganizacijo vzdrževanja je oddelek vzdrževanja organiziran tako, da tudi dnine vodijo delovodje. Na-

mén tega je bil, da bi vsa popravila izvajali kvalitetno in da bi bolj koristili delov-

(nadaljevanje na 3. strani)

Z organizirano in ustvarjalno akcijo bomo premagali nasprotja

V našem konkretnem družbenem prostoru, v Železarni, je prisotnih vsak dan več nasprotij tako med upravo podjetja in posameznimi strokovnimi službami na eni strani ter samoupravnimi organi in družbeno-političnimi organizacijami na drugi strani. Ob tej ugotovitvi je predvsem zanimivo, da v teh nasprotjih ne nastopajo v večini podjetij značilni pojavi, ki so običajno osnova za nasprotja, kot je delitev dohodka (več za osebne dohodke, manj za sklade) ali rekonstrukcije (ki tudi angažirajo določen del dohodka), čeprav so v manjši meri tudi prisotni. V teh nasprotjih, ki v nekaterih primerih prerasčajo že v konflikt, prihaja do izraza predvsem prepočasno reševanje organizacijsko tehnoloških nalog v podjetju, nespoštovanje sprejetih sklepov samoupravnih organov in družbeno-političnih organizacij, zaprtost posameznih vodstvenih in strokovnih delavcev v lasten krog ob nezadostnem upoštevanju strokovnih služb in timskega dela in druga.

Na navedeni relaciji torej ne gre za neke določene konkurenčne interese ali konflikte. Gre za nasprotja, ki bi jih lahko ocenili celo kot pozitivna, ker se v njih zrcali hotenje samoupravnih organov in drugih progresivnih sil v delovnem kolektivu za hitrejšim reševanjem tehnoloških, proizvodnih, organizacijskih in drugih vprašanj.

Ce gre pri tem za resnične konflikte, potem se mora eden od interesov konfliktno grupe preorientirati in podrediti drugemu, torej v tem primeru interesu samoupravnih organov in družbeno-političnih organizacij, ki zahtevajo hitrejših in bolj energičnih ukrepov uprave podjetja za hitrejši nadaljnji razvoj Železarn. Če pa je domneva, da nasprotja še niso prerasla v konflikt, ne utemeljena, potem je treba bolj intenzivno in avtoritativno interese usklajevati. Samo tako lahko iz besednih dvobojev preidemo na organizirano in ustvarjalno akcijo, ki bo v korist delovnemu kolektivu. Povsem ne realno pa bi bilo pričakovati, da je mogoče naenkrat odpraviti in uskladiti različne interese, ki so in bodo prisotni v naši dnevni praksi. Neusmiljeno pa je treba odstranjevati vse tiste interese, ki ovirajo in zavirajo hitrejši razvoj Železarn in ki poglobljajo nasprotja.

Različni interesi, ki poglobljajo nasprotja in ki v nekaterih primerih prehajajo že v konflikte, niso prisotna samo v našem delovnem kolektivu. Te razlike in različni interesi so lastni našemu dinamičnemu družbenemu in gospodarskemu razvoju, vendar jih v nobenem primeru ne moremo istovetiti z našim konkretnim stanjem, ki je predvsem pogojeno s prepočasnim in ne-učinkovitim ukrepi odgovornih osebnosti in služb za odstranjevanje prisotnih slabosti v proizvodnem procesu.

Poleg hitrejšega in učinkovitejšega ukrepanja in odločitev v pogledu nadaljnega razvoja tehnologije, izboljšanja produktivnosti, zmanjšanja stroškov itd. v že nakazanih smereh, bi morali v večji meri uporabljati tudi dosedanji strokovno znanstvene dosežke in izkušnje ter rezultate gospodarskih organizacij doma in v svetu. Po vsem svetu vodstva gospodarskih organizacij in drugi strokovnjaki intenzivno iščejo in raziskujejo, kako izboljšati tehnologijo, znižati stroške itd. Pri nas pa je vse to še preveč samo v besedah, ki večkrat prerasčajo tudi že v konflikte.

Ob vseh teh problemih in dialogih pa se pojavlja tudi vprašanje medsebojnega zaupanja, takta, spoštovanja avtoritete in predstojnikov. Govorimo o humanizaciji odnosov, o ustvarjalnem boju mnenj na socialističnih pozicijah, pa vendar o vsem tem mnogokrat pozabljamo na človeško dostojanstvo, na takt in ton medsebojnih dialogov.

Odstranjevanje in usklajevanje nasprotij, ki predstavljajo tudi zavoro razvoja, je mogoče samo z organizirano in ustvarjalno akcijo, v kateri bomo natančno vedeli KAJ, KAKO, KDAJ in KDO. Ob tako natančno preciziranih akcijah bo lahko ugotoviti, kdo noče in kdo ne more oziroma ne zna!

Potrjen gospodarski načrt 1968

(nadaljevanje s 1. strani)

9. Sektor za ekonomiko mora dopolnjevati organizacijo dela, analizirati proizvodnjo in stroške, reševati vprašanja nagrajevanja in nadaljevati v pripravi za novi mehanografski center.

10. Pri planiranem izvozu 33.000 ton se zaradi neugodnih prodajnih cen ne sme prekoračiti planirana količina, razen v primeru pomanjkanja domačih naročil ali pri doseženju večji prodajni vrednosti vsaj do lastne cene.

11. Uprava podjetja mora na naslednji seji delavskega sveta Železarn obrazložiti vzroke neizkoriščenja novih naprav v patentirnici žičarne.

12. Za novo valjarno žice, ki bo začela poizkusno obratovati, se odobri, da se prekomerni stroški poizkusnega obratovanja v znesku 7,5 milijonov Ndin razmejijo na tri leta.

13. Koriščenje sredstev amortizacije je mogoče le v planiranem obsegu, ker ni mogoče zagotoviti več denarja. Zato predlog delovne enote elektro in toplotne energije za prenos elektrarne Sava ni mogoče rešiti, temveč naj uprava ta predlog temeljito prouči in če se ob koncu leta pokaže predstavitev ekonomsko utemeljena in upravičena, jo je treba predvideti v program za prihodnje leto.

14. Plan prodaje za 1968 leto daje ob planiranih stroških možnost izplačila 107,7 milijonov Ndin osebnega dohodka po cenikih in približno 10 milijonov neindividualiziranih osebnih dohodkov, kar je za 7% več od izplačanih osebnih dohodkov v lanskem

letu. Ta predvideni bruto osebni dohodek znaša 16% realizacije osnovne dejavnosti. Ker pa ceniki, po katerih se oblikuje osebni dohodek, niso usklajeni z osebnim dohodkom, ki ga zagotavlja prodaja, je treba vsak mesec avtomatično izravnati oblikovani osebni dohodek po cenikih z vsoto, ki izhaja iz dosežene realizacije.

Pri vsakokratni obravnavi periodičnega obračuna, ko bodo znani rezultati prodaje in realizacije, pa je treba osebni dohodek uskladiti še z dohodkom podjetja. O tem usklajevanju bo vsakokrat posebej sklepal delavski svet Železarn.

V nadaljevanju seje so na predlog komisije za gospodarstvo in osnovna sredstva odobrili bonifikacijo inozemskemu kupcu za opravičeno reklamirano pločevino. Sklenili so, da se za prihodnje leto iz sredstev 4% prispevka za stanovanjsko izgradnjo, rezervira 600.000 Ndin za posojila individualnim graditeljem. Stanovanjski komisiji pa so naročili, da za eno prihodnjih sej pripravi konkreten predlog za spremembe zneskov za finančni delež pri dodelitvi stanovanj.

Obravnavali so še predloge komisije za organizacijo dela, produktivnost in nagrajevanje in sicer o začasnem nagrajevanju delavcev v novi valjarni žice na Beli, o povečanju cenika valjarni žice zaradi spremenjenih pogojev dela in o kritju stroškov nekurantnega valjanja v času prek polnega delovnega časa. Odobrili so cene za nekaj novih proizvodov šamotarne in odobrili stimulacijo delavcem valjarne pro-

filov za delo v prekomernih dlinah. Nato so odobrili še spremembo normativa v valjarni Bela, novo delovno mesto plamenskega rezalca v isti valjarni ter prekvalifikacijo dveh delovnih mest.

Ob koncu seje so sklenili, da se ponovno razpišeta delovni mesti »vodja oddelka za varstvo pri delu« in »vodja oddelka za zdravstveno socialno varstvo«, ker prvi razpis ni uspel. Odobrili so, da se izjemoma lahko v Železarno sprejemajo na delo delavci ki imajo le 4 uspešno končane razrede osnovne šole, če poleg splošnih pogojev za sprejem izpolnjujejo še naslednje pogoje:

— da so že bili zaposleni v železarni Jesenice in so bili priučen delu, ki so ga tudi uspešno opravljali ali pa

— da stanujejo na področju, ki je za delo v Železarni interesantno. Za mladince pa še naprej veljajo določila 18. člena pravilnika o delovnih razmerjih.

Železarski globus

ITALIJA — V najmodernejši italijanski železarni Tarranto bodo zgradili še tretji kisikov konvertor s proizvodno zmogljivostjo 300 ton. S tem bodo povečali letno proizvodnjo surovega jekla od sedanjih 3 milijone na 4,5 milijona ton. Vendar s tem še ni zaključena zadnja faza izgradnje te železarn, ki je predvidena na letno proizvodnjo 6 milijonov ton surovega jekla.

Ekonomске enote in njih medsebojne pravice ter dolžnosti

Teze o nadaljnjem razvoju samoupravljanja v Železarni ugotavljajo med drugim tudi, da nismo pri razvoju delavskega samoupravljanja v nobenem primeru vztrajali pri resničnosti vseh pogojev, ki bi omogočili uspešno delovanje organov samoupravljanja, še posebej pa delavskih svetov delovnih enot oz. ekonomskih enot. Le-ti so bili, tako ugotavljajo teze, brez prave vsebine dela, oz. brez pravne in materialne osnove, ko so obstojali še po obratih. Grupni delavski sveti pa so bili preobsežni, tako da delavec ni imel možnosti neposrednega vpliva na odločanje. Medsebojni odnosi v grupi pa niso bili v zadostni meri izoblikovani. Ista ugotovitev velja tudi za sedanje medsebojne odnose v delovnih enotah.

Teze nadalje ugotavljajo, da je nujno celotno organiza-

cijo postaviti tako, da z različnimi organizacijskimi spremembami in drugimi ukrepi uredimo pravilne odnose med delovnimi enotami oz. ekonomskimi enotami, da bi le-te lahko v novih razmerah dosegle najugodnejše ekonomske rezultate.

Postavlja se vprašanje, kako urediti medsebojne odnose delovnih oz. ekonomskih enot in katere odnose naj se posebej in kako uredi med njimi.

Vemo, da osnovne odnose med ekonomskimi enotami ureja statut; pravilnik, skupni samoupravni organi, posebno pa še proizvodni plan in njegovo izvrševanje. Vendar ostane še vrsta vprašanj, katera bi morala ekonomske enote med seboj posebno urediti. Taka vprašanja so ekonomsko-komercialne, finančne pa tudi pravne narave, katera pa pri nas do sedaj ni-

so bila zadovoljivo rešena oz. sploh niso bila rešena. To pa je nujno pripeljalo do nesoglasij med EE, do odklajanja odgovornosti ali prenašanja te odgovornosti na druge EE ali osebe. Da ima tako stanje negativne posledice na proizvodnjo in poslovanje ni potrebno posebej dokazovati.

Znano je tudi, da so taka vprašanja v glavnem: cene, roki dobave, kvaliteta, vrste materiala in blaga, katerega ena EE pošilja oz. prodaja drugi EE. Ta vprašanja so sicer delno rešena s planom proizvodnje in operativnim planom. Vemo pa vsi, da noben plan ne postavi tako natančno vse naloge in ne predvidi vseh problemov, ki se med EE ali obrati pojavljajo v tekoči proizvodnji.

Splošno je znana tudi občutljivost EE na dosežen ekonomski rezultat uspeha po-

Problemi strojnega vzdrževanja v DE Plavž

(nadaljevanje s 1. strani)

ni čas, pri čemer smo tudi delno uspeli. Z normativom, ki je bil postavljen, smo do začetka obratovanja novih naprav lahko izvrševali vsa tekoča popravila, čeprav ni bil normativ v celoti zaseden. Seveda smo tudi delali več kot 208 ur. S prehodom na skrajšani delovni čas in pa z začetkom obratovanja novih naprav pa so se pojavile težave v tem, da nismo bili kos vsemu delu, ali pa dela nismo mogli kvalitetno izvrševati.

Delovna enota plavž obratuje neprekinjeno in moramo tudi v nedeljah in praznikih imeti dežurno službo. Proste dneve moramo koristiti med tednom in nam zato takrat manjka ljudi. Na novih napravah imamo dnevno zaposlenih pet ključavničarjev in enega mazilnega ključavničarja, zaradi oddaljenosti kamnoloma je tudi v kamnolomu stalni ključavničar, ki pa obenem dela tudi orodje za kamnolom, tako da je polno zaposlen.

Da bi zmanjšali zastoje v posameznih oddelkih, imamo organizirano preventivno vzdrževanje. V določenih dnevih obrat ustavimo ter izvršimo redna popravila obrabi podvrženih strojnih delov, proizvodni delavci pa opravijo redna čiščenja naprav. V teh dneh pa rabimo večje število ljudi. Ravno iz tega razloga ne moremo organizirati dela na štiri izmene, ker bi se v tem primeru zastoji v teh dneh občutno povečali. Za pomoč iz drugih delavnic pa pri tem delu ne moremo računati, ker bi istočasno morali zaposliti tako strojne ključavničarje kot montažne skupine, poleg tega pa še učinek dela ne bi bil zadovoljiv.

Pripomniti moram, da s pričetkom obratovanja novih naprav nismo ustavili nobene stroja od starih naprav, kar pomeni, da se je obseg vzdrževanja pri istem številu vzdrževalcev povečal.

S priključitvijo obeh plavžev na nove stolpne plinske čistilce smo zaradi slabega dela čistilcev tudi plinsko skupino morali zaposliti samo za vzdrževanje plinskih naprav, medtem ko smo jih v preteklem letu lahko večkrat koristili tudi za izvajanja drugih del.

V kolikor bomo morali s tem normativom delati samo 184 ur in obenem koristiti dopuste, potem bo brez dvoma vzdrževanje še slabše ali pa bomo morali koristiti usluge drugih, ki bodo pa verjetno dražje kot so naše in tudi slabše.

Naprave na plavžih so razmeroma zelo stare in grajene za manjšo proizvodnjo groblja kot je danes. Pogoji dela so vsak dan slabši. Rudo dobimo zelo drobno in jo za potrebe plavžev moramo predelati več ton. S tem so stroji v pripravi vložka bolj obremenjeni in zato temu primerno nastane tudi več okvar. Odnos proizvodnih delavcev do naprav tudi ni zadovoljiv. Stalno menjavanje delavcev na posameznih strojih tudi vpliva na večje število okvar. Naj navedem samo en primer. Na razkladalni napravi za vagone imamo pred njim nameščene na tirih cikle zaradi varnosti dela, ker se pa premikači stalno menjajo, imamo tudi te cikle stalno v defektu, tako da jih komaj sproti popravljamo.

Tudi nove naprave imajo do sedaj preveč okvar. Ob

tem je težko reči, kaj je temu vzrok, toda okvare so tu in jih je treba popraviti.

Se nekaj besed o rezervnih delih. Tudi v tem pogledu je precej pomanjkljivosti. Največja pomanjkljivost je v tem, ker se strojne delavnice ne držijo postavljenih terminov in so izdelavni roki preveč dolgi. Pri urgencah ponavadi naletimo na odgovor, da imajo premalo delavcev in preveč naročil, toda vzdrževalci po proizvodnih obratih brez potrebnih rezervnih delov ne morejo vzdrževati naprav. Da bi pa rezervne dele imeli na zalogi za več let naprej, je pa tudi predrago. Zato bodo novoorganizirane tehnične službe vzdrževanja morale temu problemu posvetiti več pozornosti in današnji sistem priganjanja za izdelavo rezervnih delov zamenjati s sodobnejšim.

Pri razporejanju prostih dni in dežurne službe se vse večkrat sliši, da nekateri v Železarni lahko delajo tudi po 240 ur, ravno tako tudi druga podjetja, ki delajo za nas, lahko delajo toliko ur kot hočejo. Prav tako nagrajevanje pri nas ni najbolje rešeno. Tisti, ki delajo v boljših pogojih dela kot vzdrževalci plavžev, imajo iste ali pa še boljše osebne dohodke.

V kolikor bomo hoteli, da bodo doseženi v vzdrževanju boljši uspehi, bomo morali marsikaj popraviti. Vzdrževalci bodo morali bolje koristiti delovni čas, proizvodni delavci pa mnogo bolj paziti na posamezne naprave, da bo okvar čim manj. Potrebno bo več sodelovanja med proizvodnjo in vzdrževanjem, če hočemo, da bodo uspehi večji in s tem tudi večji osebni dohodki. T. S.

Pazi, vlak!

V Železarni prehodi čez tire niso zavarovani in je hoja prek njih zelo nevarna. Zaposleni imajo od službe za varstvo pri delu naročeno, da pazijo nase, ker na prehodih pred tiri ni zapornic. Vsi cestni prehodi pa so označeni z Andrejevimi križi, razen prehod k martinarni in v Trebežu, ki imata semaforja, ki kažeta, kdaj je dovoljen prehod čez tire. Po predpisih železniškega prometa mora pri rinjenju vagonov premikač paziti na to, da ni nikogar na tirih. Zaradi tega med vožnjo stoji na stopnicah na prvem vagonu in z ustno piščalko pravočasno daje znak »pazi« (dolg pisk). Kadar pa lokomotiva vagon vleče in je stroj spredaj, takrat pa strojevodja s strojno piščalko opozarja vse pešce in cestna vozila, da se vlak ali premikalni sestav bliža preходу.

Ob tem moram poudariti, da z enakimi signali opozarjata premikač in strojevodja tudi na drugih nepreglednih mestih pešce in vozila ali če le-ti prečkajo tire na mestih, ki za to niso predvidena.

Kljub največji skrbi osebja železniškega prometa pa le-to ne more preprečiti nesreče, če hodimo po Železarni, ne da bi dovolj mislili na svojo osebno varnost in ne da bi upoštevali predpise. Čez tire smemo le na urejenih in označenih potnih prehodih. Predno pa prečkamo tire, se moramo prepričati, če proti nam ne prihaja nobeno tirno vozilo. Pogled na levo in desno pred prehodom nam mora priti v kri in v meso. Če bomo na prehodih čez tire to upoštevali, smo lahko prepričani, da ne bo nesreče. B.

Na osnovi člena 28 pravilnika o delovnih razmerjih železarne Jesenice

objavljam o

prosta delovna mesta v DE hladna valjarna in žičarna:

1. POMOCNIK DELOVODJA V ŽIČARNI	1 oseba
2. ŽIČAR — Vaughn stroji 5/6	3 osebe

Pogoji:

Pod 1. a — srednja tehnična ali delovodska šola in 5 let prakse

b — poklicna šola, ali VK s strokovnim preizkusom in 10 let prakse.

Pod 2. a — poklicna šola in 2 leti prakse

b — KV izpit in 5 let prakse.

Prijave z osebnimi podatki in podatki o strokovnosti je v roku 15 dni po objavi poslati na kadrovski sektor.

Kadrovski sektor

slovanja. Ta pa je važen stimulator zato, da se čimbolj uspešno izvrši delovne in gospodarske naloge. Ta občutljivost pa ima lahko v določenih primerih tudi negativne posledice, ki se odražajo v tem, da želijo posamezne EE lastni dohodek povečati na račun druge EE ali, da hočejo ustvariti svojo nalogo v čim večji meri, ne glede na to, da s tem rušijo proizvodnji ritem v podjetju in se s tem povzročajo neželjene ekonomske posledice podjetju.

Pri tem je naravno, da vsaka EE želi ustvariti čim več denarja za osebnih dohodek svojih delavcev in prav tako tudi za svoje sklade. Ker ta denar zavisi od uspeha dela EE, bo le-ta skrbela, da izboljša dohodek zaradi zastojev, neustrezne kvalitete ali drugih motenj, ki jih povzroče druge EE na kateri koli način, nadoknadi. Zaradi tega potem pride do nepotrebnih razprav o »krivdi« ali »nekrivdi« za nastalo škodo s čemer se potem morajo ukvarjati operativni in samoupravni organi.

Za odstranitev medsebojnih trenj med EE je ena od možnih rešitev tudi v pogodbah, ki naj jih sklenejo posamezne EE ali obrati med seboj in z njimi uredijo obstoječe probleme v obojestransko korist in s tem tudi v korist podjetja.

Z omenjenimi pogodbami bi se moralo, poleg drugega urediti oz. dogovoriti tudi sledeče:

— zagotovitev dovoljne količine polproizvodov, ustrezne kvalitete določene s proizvodnim planom, operativnim planom ali po posebnem dogovoru,

— način dostave in kdo vrši skladiščenje,

— kje in kako se vrši količinski prevzem,

— kakšna dokumentacija se mora dostaviti s polproizvodi,

— kakšna količinska odstopanja so dovoljena oz. se priznajo, ter določitev pristojnih za ugotavljanje takih odstopanj,

— kdaj in kje se to ugotavlja ter po kakšnem postopku,

— kdo nosi stroške za ugotavljanje prednjih odstopanj oz. pomanjkljivosti,

— možnost zagotovitve večjih količin polproizvodov od planiranih,

— določitev pristojnega za prevzem kvalitete, ter določitev možnih odstopanj,

— naknadno ugotavljanje kvalitete že predelanega materiala, če ta ni ustrezal standardu, pa je povzročil defekt ali kvaliteto slabši proizvod, ter kdo povrne tako nastalo škodo,

— določitev rokov dostave oz. dobave ter povračilo škode nastale zaradi nastalih zamud dobave,

— določiti, kdaj se smatra da je dobava zamujena,

— določiti, kaj vse se smatra za povzročeno škodo, oziroma, kaj vse se lahko vračuna v isto, ter od kod se ista plača,

— določitev cen, posameznim proizvodom in kvaliteta,

— način reševanja eventualno nastalih nesporazumov oz. sporov ter v kakšnem roku se morajo rešiti,

— določitev pristojnih organov za reševanje takih sporov.

S tako ureditvijo medsebojnih odnosov med posameznimi EE, bo večina teh problemov rešenih. S tem pa bo po mojem mnenju odpadel strah da imajo sedanje delovne enote preveč specializirano proizvodnjo, pa so zaradi tega posamezne DE preveč odvisne ena od druge. Namreč pri specializirani proizvodnji, ki sicer zagotavlja večjo produktivnost, pa se problema odvisnosti ne da rešiti brez določenega rizika. Na noben način pa problem odvisnosti ne bi smel biti razlog za združevanje več obratov v EE. V tem slučaju bodo neurejeni medsebojni odnosi ostali nerešeni znotraj EE.

Če upoštevamo že znano definicijo EE, da je le-ta organizacijski del podjetja, ki realizira v naprej postavljene in določene naloge v okviru podjetja, da morajo biti EE v podjetju enakopravni poslovni partnerji, ki so združeni zaradi skupnih koristi in skupnega cilja: to je čim

večjega uspeha pri poslovanju posameznih EE in celote. Če je temu tako, potem moramo imeti EE v vseh organizacijskih delih podjetja, kjer vršimo oz. bomo vršili obračun dohodka, oz. povsod tam, kjer nastajajo stroški določene proizvodnje in kjer se za ekonomičnost lahko pri zadeva delovni kolektiv, kateri pa mora biti tudi neposredno udeležen na doseženem uspehu.

Iz teh razlogov se strinjam s stališčem, da bi morale sedanje delovne enote dobiti vse tiste pravice in dolžnosti, da bodo v okviru proizvodnega plana podjetja lahko čim boljše gospodarile. Zato pa jim je nujno potreben obračun dohodka, da bodo lahko ugotavljale rezultate svojega dela, ter urejen sistem medsebojnih odnosov oz. določene pravice in dolžnosti med posameznimi EE.

S tem se bo gospodarjenje resnično preneslo na neposrednega proizvajalca, kar pa je tudi cilj naše gospodarske in družbene reforme.

S. P.

Kratke vesti iz Železarne

Sreča v nesreči zaradi hitrega ukrepanja

Prejšnjo soboto, malo čez dvanajsto, je premikalno osebje pri dize! lokomotivi: Peter Razpet, Jože Klemenc, Janez Kobilca in Janez Repsel, premikalo vagone pod Sava žerjavom. Ko so proti vzhodni strani nasipa poleg drugih peljali tudi visokostenski vagon, naložen z odpadno žico, jo je spotoma nekaj izpadlo. Izpadla žica se je zataknila v utež kretnice in jo med vožnjo prestavila. Stroj in štirje vagoni so peljali po tiru, ki drži na nasip, naslednji trije pa po tiru proti Belškemu polju. Ker so vsi pri premiku sodelujoči to takoj opazili, je strojevodja Peter Razpet takoj zavrl. Premikalni sestav se je zaradi hitrega reagiranja ustavil na obeh tirih še pravočasno. Vagoni se niso prevrnili, oziroma tisti, ki so bili na tiru proti Beli, niso ušli po nasipu proti Borovljam. Zato vsi sodelujoči pri tem zaslužijo pohvalo, saj so preprečili nesrečo, do katere bi lahko prišlo, če bi zaradi naključno prestavljene kretnice vagoni pobegnili. Pri tem moramo povedati, da je prevoz žice zelo nevaren ter morajo tisti, ki jo nakladajo, razkladajo in prevažajo, zelo paziti, da je varno naložena in da ne visi čez vagonce. Pri tem moramo namreč računati vedno z najslabšo možnostjo in sicer, kaj bi se zgodilo, če bi padla in zgrabila katerega mimoidočih?!

Na Javorniku ne bo treba več stati pred zapornicami

Prehod prek tirov na železniški postaji Javornik je zaradi povečanih brzin vlakov na elektrificirani gorenjski progi postal zelo nevaren, pa tudi oviran. Zato je bilo sklenjeno, da se vhod k valjarnam spelje po cesti, ki pelje pod železniškim mostom, ki pelje čez Javorniški potok. V obrate bo od tu dalje speljana pot po prostoru med upravno zgradbo vodstva valjarn in tiri železniške postaje na Javorniku. Do navedenega novega vhoda bo speljana pot tudi od ceste, ki pelje s Koroške Bele v Trebež. Za prihod v valjarne z železniške postaje bo narejena do podvoza pešpot čez prostor med železniško čuvajnico in gostiščem pri Koniču.

Ladja s starim železom prispe v maju

Zaloga starega železa je v marcu skoraj pošla. Dobavo istega so morali pojačati domači dobavitelji, nekaj pa ga je prispelo tudi iz uvoza. Večja količina se pričakuje v maju, ko je predvideno, da ga bo prispelo okoli 10.000 ton z ladjo. Da bo razkladanje tekoče, bodo okrepili razkladalni prostor še s samohodnim dvigalom, ki bo s polipom in magnetom s tira na vozovno delavnico razkladalo staro železo v jamo ob pristaniških žerjavih.

Grodelj iz Romunije

Zimska zaloga grodlja je pošla. Kolikor ga nam je za proizvodnjo jekla primanjkovalo, smo ga v glavnem dobivali iz Vareša. Za maj in junij pa je grodelj napovedan iz Romunije. Dnevno ga bo prispelo po 200 ton, kar ne bo povzročalo posebnih težav pri razkladanju, saj se bo to majhno količino sproti porabilo. Prejšnja leta, ko smo ga dobivali iz SSSR, je prispel po morju do Kopra, iz Romunije pa ga bodo prevažali samo po železnici.

B.

Letna skupščina upravnega odbora ZJŽ v Skopju

V petek, 26. aprila bo v Skopju letna skupščina upravnega odbora ZJŽ. Dnevni red je precej obširen in predvideva letno poročilo o delu ZJŽ ter razpravo na temo o osnovnih problemih železarstva in perspektivnih nalogah, o čemer bo govoril inž. Matevž Hafner. Na seji bodo govorili tudi o raziskovalnem delu in obravnavali poročilo Vatrostalne o izvajanju skupne nabave ognjevzdržnega materiala. Omeniti je treba še akcijski program za leto 1968 ter volitve novega UO ZJŽ. Iz naše Železarne se bodo letne skupščine v Skopju udeležili inž. Matevž Hafner, Bogomil Homovec, Bogdan Knaflič ter predsednik DS Železarne inž. Mlakar.

Proizvodna problematika na seji zbora DE livarne

V ponedeljek, 15. aprila ob 6. uri so imeli v livarni sejo zbora DE. O proizvodni problematiki je poročal obratovodja, nato pa so prisotne člane kolektiva seznanili še s poročilom o poslovanju Železarne za leto 1967. Poleg tega so na seji zbora DE za izvolitev v nove samoupravne organe, ki bodo v prihodnjem tednu, predlagali naslednje število kandidatov: za DS DE 9 kandidatov za 2 leti ter enega za eno leto, enega kandidata za člana DS Železarne ter enega kandidata za predsednika zbora DE ter njegovega namestnika.

Pripombe k pravilniku o dodatkih in odtegljajih v valjarni 1300 na Javorniku

Že v prejšnjem tednu je imel DS valjarne 1300 redno sejo. Razpravljali so o planu Železarne za leto 1968, nato pa so z nekaterimi pripombami sprejeli predlog pravilnika o dohodkih in odtegljajih na delovnih mestih. Ena od teh pripomb se nanaša tudi na premeščanje delavcev iz ene v drugo delovno enoto. S tem v zvezi v valjarni 1300 predlagajo, da delavec lahko svojo kategorijo obdrži le v matičnem obratu pred premestitvijo.

Za delavski svet DE so predlagali 15 kandidatov, v DS Železarne 2 kandidata in 3 kandidate za predsednika zbora DE, ločeno po posameznih izmenah.

Na seji DS so obravnavali še poročilo disciplinske komisije in s tem v zvezi ugotovili da imajo v zadnjem času manj disciplinskih prekrškov. Istočasno ugotavljajo, da mora disciplinska komisija posamezne člane kolektiva obravnavati večkrat zapovrstjo zaradi disciplinskih prekrškov. V razpravi so se dotaknili tudi problematike delavcev, ki delajo v režiji, vendar so zaenkrat pustili vprašanje odprto in bodo o tem še govorili.

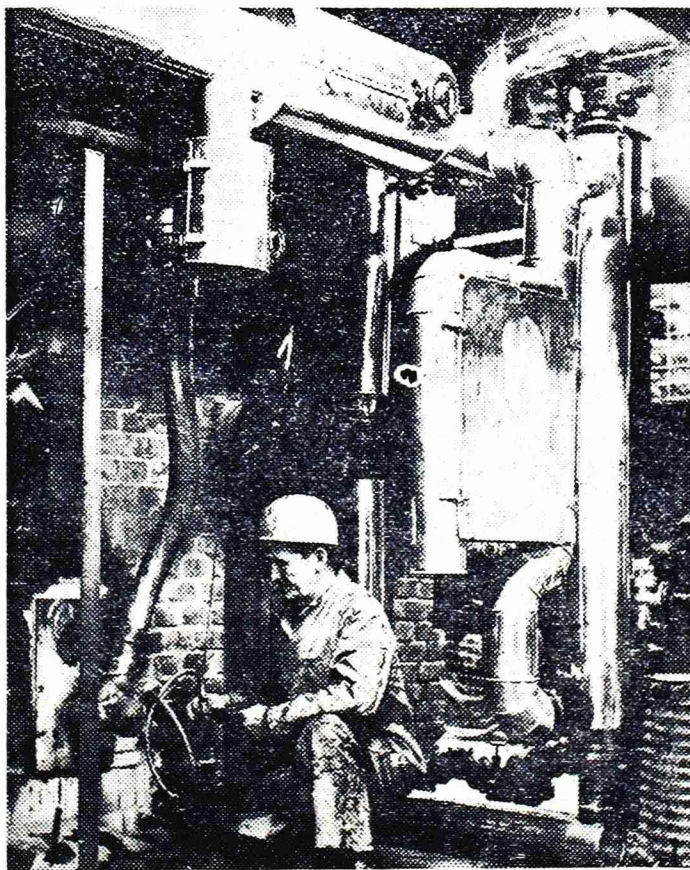
Na predlog sindikalnega odbora je DS DE odobril delavkam, ki so zaposlene na popoldanski izmeni, da bodo lahko proste ob sobotah, razen zadnje sobote v mesecu ali če bodo potrebe drugače narekovale. Beseda je tekla tudi o neurejenih normnih faktorjih na določenih delovnih mestih ter o spremembah normativa zaščitnih sredstev.

or

V 32. letih 550 jubilarantov

Oddelek za evidenco pri kadrovskem sektorju nam je posredoval nekaj zanimivih podatkov o naših jubilarantih. Zanimivo je, da so se jubilaranti — 40-letniki zbrali prvič v zgornjih prostorih kazine v letu 1936. Bilo jih je kar 59. Pozneje je število jubilarantov, ki so jih povabili na zakusko ter jim izročili denarne nagrade precej nihal. V celoti je doslej pri kadrovskem sektorju vpisanih 550 jubilarantov — 40-letnikov. Tudi nagrade so bile zelo različne. Nekaj časa so poleg diplom prejeli jubilaranti po 1000 Sdin, nato po 2000 Sdin, 5000 Sdin, 10.000 Sdin in 15.000 Sdin, od 1959 dalje pa po 40.000 Sdin. Od leta 1963 naprej jubilaranti dobivajo nagrade ob upokojitvi in ne več na sami proslavi kot je bilo to v navadi v prejšnjih letih. Omenimo naj še to, da se šteje v 40-letno dobo v ZJ tudi kadrovski rok, udeležba v NOV ali čas, ki ga je nekdaj preživel v internaciji med drugo svetovno vojno. Podatki, ki nam jih je posredoval kadrovski sektor, tudi kažejo, da je jubilarantov — 40-letnikov v Železarni vedno manj in njihovo število v zadnjih letih močno upada. Tako je bilo v letu 1966 samo 5, v letu 1967 pa 7 jubilarantov — 40-letnikov.

BI

Nove mazutne naprave — gorilci peči št. 19 v šamotarni

SEJA DS VALJARNE
BELA

Razgovor o letošnjem proizvodnem načrtu

V začetku aprila je imel DS valjarne Bela redno sejo. Pregledali so izpolnjevanje sklepov zadnjih dveh sej, nato pa so obširneje razpravljali o letošnjem proizvodnem načrtu. Ugotovili so, da je načrt za leto 1968 precej obsežen, ne morejo ga pa spreminjati. Če upoštevamo, da je bil portalni žerjav dalj časa pokvarjen in da so zmogljivosti in brusilnici premajhne, potem je vprašanje, če bodo lahko pod takimi pogoji izpolnili naloge za leto 1968. Poleg tega bi potrebovali v tretji hali še en 20-tonski žerjav, da bi lahko tekoče opravili vsa dela. Tudi z delovno silo bodo težave, posebno, ko bodo začeli delavci odhajati na letni dopust in ne bodo imeli na razpolago rezervnih delavcev, ki bi jih zamenjali.

Tudi z izpolnjevanjem dobavnih rokov za naročila v prvem četrtletju ne kaže najbolje. Ugotavljajo namreč, da so imeli 580 ton neizdanih naročil. Da naročil ne morejo pravočasno realizirati, je več vzrokov, med njimi preobremenjenost z naročili od januarja do marca z ozirom na zmogljivost linije rezanja. Predvidevajo, da se bo proizvodnja povečala in sicer postopno, ko bodo uvedli norme in bodo delavci spodbudno nagradjeni. Precej težav imajo tudi s krožnimi škarnjami za razrez trakov. Treba jih bo še dopolniti in imajo načrte že gotove, medtem ko čakajo samo še na načrte za navijalni in odvijalni boben. Načrte izdeluje tehnični biro Jesenice. Zaradi večje količine naročil bo treba povečati normativ delavcev v adjuštaži svitkov od sedanjih treh na pet delavcev, pri krožnih škarnjah pa bodo potrebovali še dva delavca. Tako bi omogočili obratovanje krožnih škarnj na tri izmene.

Ob koncu seje so poslušali poročila o delu komisij, največ pa so govorili o prijavah na razpise za nekatera prosta delovna mesta.

— or

Misli

Kakor je sicer ljubezen mikavna, nam je še bolj všeč po svojem zunanjem licu kakor po tem, kar pravzaprav je.

....

Spoznanje, do kakšne mere je lahko človek nesrečen, je nekakšna sreča.

....

Kadar človek ne najde počitka v samem sebi, ga brez haska išče drugod.

La Rochefoucauld

Pričakovani rezultati v novi valjarni žice v drugem polletju

Oči naših sodelavcev, kot tudi uprave podjetja in samoupravnih organov, so vedno bolj uprte v novo valjarno žice na Beli. Od nje namreč mnogo zavisi realizacija proizvodnega načrta Železarne in rešitev še vedno trajajoče krize v podjetju. Zaradi vedno večjega zanimanja za probleme tega obrata smo prosili za krajši razgovor obratovodjo tov. Toneta GROŠLJA.

UREDNIŠTV : Ker v podjetju krožijo vse mogoče inačice, zakaj valjarna žice še ne daje pričakovanih rezultatov, prosimo, da za naše bralce poveste resnične vzroke in probleme, ki spremljajo poskusno obratovanje?

ODGOVOR: Prvi vzrok je v tem, da je valjarna žice na Beli še v izgradnji. Upoštevati je treba, da je delo povsem mehanizirano brez zanekarjev in je postopek pri preizkušanju naprav zahtevnejši ter daljši. Tako ni le pri nas, ampak tudi v tehnično bolj razvitih državah. Probleme imamo še z valjnim priborom in lepljenjem delcev jekla na stene dovodk in odvodk. Zato pride do pogostih iztirjenj valjanca.

Jasno je, da se morajo valjavci na novo tehnologijo, ki je doslej niso poznali, še priučiti, za to pa je potreben določen čas. Trenutno je v teku strokovni tečaj za valjavce v novi valjarni žice na Beli.

UREDNIŠTVO: Kdaj mislite, da bo nova valjarna žice lahko prešla na normalno proizvodnjo in redno vključitev v proizvodni plan glede na to, da je veliko povpraševanje na tržišču za vašim proizvodom?

ODGOVOR: Tako dobavitelj, kakor tudi Železarna morata na osnovi sporazuma do srede maja odpraviti do sedaj poznane in problematične pomanjkljivosti na napravah ter pri vodenju tehnologije. Šele potem bomo lahko govorili o poizkusni proizvodnji, ki pa mora po pogodbi trajati štiri mesece.

Računamo na stalno izboljševanje trenutno še ne zadovoljive proizvodnje do pričakovanih rezultatov, ki

pa bi jih lahko dosegli v drugi polovici leta.

UREDNIŠTVO: Tudi v pogledu varnosti pri delu v

TONE GROŠELJ

vašem obratu je nekaj govorice, da še ni vse narejeno v pogledu popolne varnosti. Kaj bi nam lahko rekli v zvezi s tem?

ODGOVOR: V teku so dela za zavarovanje posameznih prog in sicer tako, da bo možno v neposredni bližini nevarnih, toda zaščitnih delovnih mest opravljati menjave valjev, valjčnega pribora in druga dela brez nevarnosti za izvajalce del.

Izdelan je interni pravilnik o varstvu pri delu. Razdelili smo ga vsem zaposlenim v valjarni žice na Beli ter je specifičen za vsako delovno mesto posebej. Obratovodstvo valjarne žice je prek službe za varstvo pri delu prepovedalo zaradi varnosti obiske raznih ekskurzij. Težave imamo še z nepoklicanimi posamezniki, ki se slučajno znajdejo v valjarni, čeprav nimajo tu kaj iskati. V zadnjih dneh smo namestili varnostne opozorilne table, s katerimi opozarjamo na nevarne prehode ter zadrževanje na nevarnih mestih. Istčasno na strokovnem tečaju, ki sem ga omenil že v odgovoru na prvo vprašanje, obravnavamo na predavanjih tudi varnost pri delu. Predvidevamo strokovno predavanje dr. Rjazanceva o prvi pomoči v primeru nesreče. Predavanje bo združeno s praktično demonstracijo prve pomoči. Že omenjeni strokovni tečaj je organiziran tako, da ga lahko izmenoma obiskujejo zaposleni delavci dopoldanske in popoldanske izmene.

— or

BELGIJA — Največja belgijska železarska družba Cockerill — Ougrè je pred kratkim podpisala s predstavniki Sovjetske zveze sporazum o znanstvenem in tehničnem sodelovanju. Na podlagi spo-

razuma bodo sodelovali in izmenjavali izkušnje s področja železarske industrije. Predvidena je tudi izmenjava strokovnjakov in izdelava ustreznega raziskovalnega programa.

Težave s plavžnim plinom

Plavžni plin danes poleg posameznih oddelkov na plavžih uporabljajo še parna centrala in livarne z žarilnimi pečmi. Glavni potrošnik pa je parna centrala, posebno pa novi kotel. Vsi potrošniki plavžnega plina pa bi hoteli imeti čim bolj čist plin. Iz teh razlogov smo že pred leti pričeli z gradnjo novih plinskih čistilcev. Po dograditvi smo takoj priključili na nove čistilce plavž št. 2. Čistoča plina se je takrat zelo popravila in smo takoj začeli tudi z deli za priključitev plavža št. 1. Zaradi oddaljenosti in same lokacije tirnih naprav ter žerjavov smo se odločili, da bomo izvedli cevovod surovega plina v vodoravni legi in za čiščenje teh cevovodov uporabili mehanski način, to se pravi s pomočjo krtače in žičnih vrvi. Pri tem pa so se v obratovanju pokazale pomanjkljivosti, tako da bomo morali ta sistem izboljšati. Načrti so pripravljeni in je že izstavljeno tudi naročilo za izdelavo novih krtač.

Kljub tem pomanjkljivostim smo plavž št. 1 priključili na nove čistilce, toda pojavile so se nove težave. Plinski čistilci so bili projektirani tako, da bi en čistilec imel zmogljivost 70.000 Nm³ očiščenega plina do take stopnje, da bi ustrezal potrošnikom. Toda kljub temu, da nimamo takih količin plina, kakor smo predvidevali, je plin umazan ter nam dela težave pri potrošnikih, kakor tudi na samih cevovodih.

Da bi to stanje izboljšali, smo naredili več ukrepov, toda nismo dobili zaželenih rezultatov. Zato smo se odločili, da bomo vzporedno obratovali z obema čistilcema. Uspeh je bil dober. S tem poizkusom še vedno nadaljujemo. Obratovanje z obema čistilcema je uspešno samo toliko časa, dokler ne nastane na teh čistilcih večja okvara. Posebno je to nevarno za redno obratovanje, če nastane okvara na obeh

čistilcih naenkrat. V takem primeru bi potem imeli vsi potrošniki neočiščen plin, kar pa bi posebno na kaverperjih imelo hude posledice za nadaljnje obratovanje. Popravilo na plinskih čistilcih se namreč ne more takoj izvršiti, ker moramo pri tem upoštevati varnostne predpise, ki zahtevajo pred izvajanjem del temeljito razpilitve, ki pa traja najmanj 24 ur.

V kolikor se bo pri teh poizkusih ugotovilo, da stroji, ki so bili prenešeni iz starih čistilcev, ne ustrezajo, bo potrebno nabaviti nove, tako da bomo lahko obratovali samo z enim stolpnim čistilcem. Poleg tega pa bo potrebno pred rekonstrukcijo samega plavža tudi temeljito preštudirati ali kapacitete plinskih čistilcev ustrezajo povečanemu plavžu.

Zaradi takega stanja čistilcev so se nam dela na plinskih napravah povečala. Dela pa se nam tudi škoda na agregatih, zato nam ne sme biti škoda ne časa ne denarja, da odstranimo te pomanjkljivosti.

Tudi dela na čistilni napravi moramo pospešiti, s tem bomo tudi del prahu iz plina odstranili že pred čistilcem in bo učinek čiščenja potem tudi verjetno boljši.

Vse okvare na plinskih napravah in cevovodih so lahko življenjsko nevarne. Težiti moramo, da bo teh čim manj, v kolikor pa nastanejo, je potrebno takoj narediti vse mere, da se odstranijo. Mnenja sem tudi, da je potrebno tudi pri izdelavi potrebnih delov v strojnih delavnicah, kadar gre pri tem za popravilo plinskih naprav, dati temu delu prednost. Zelo me je začudilo, da narečilo za izdelave novih krtač še vedno leži na tehničnih službah. Izgleda, da nihče ne pomisli, da lahko pride do zrušitve cevovodov, če bodo ti prepolni prahu, ker verjetno niso grajeni za take obremenitve.

T. S.

● tehnični feljton ● tehnični feljton ● tehnični feljton ● tehnični feljton ● tehnični feljton ● tehnični feljton

Nafta v letu 1967

Svetovna količina načrpane nafte se je v 55 deželah v letu 1967 povečala v primerjavi s letom 1966 za 116 milijonov ton ali 7,1 %. Tako so v letu 1967 načrpali v svetu skupno 1.757 milijonov ton, leto prej pa 1.641 milijonov ton.

Iz spodnje tabele je razvidnih 18 držav, ki so v letu 1967 načrpale več kot 10 milijonov ton črnega zlata. Količine so navedene za leto 1966 in 1967 v milijonih ton ter v približnih odstotkih glede na celotno načrpano količino v svetu.

Država	1966 milijon ton	1967 milijon ton	1966 %	1967 %
1. ZDA	410	433	25	25
2. Sovjetska zveza	268	290	16	17
3. Venezuela	176	185	11	11
4. Saudska Arabija	120	130	7	7
5. Iran	106	130	6	7

6. Kuwait	114	115	7	7
7. Libija	72	83	4	5
8. Irak	68	59	4	3
9. Kanada	43	47	3	3
10. Alžirija	33	38	2	2
11. Indonezija	23	25	2	1
12. Kuwait (nevtr. c.)	22	22	1	1
13. Mehika	17	18	1	1
14. Abu Dhabi	17	18	1	1
15. Nigerija	21	16	1	1
16. Argentina	15	16	1	1
17. Katar	14	15	1	1
18. Romunija	13	13	1	1
s k u p a j	1.552	1.653	94	95

Tabela kaže, da so največje povečanje proizvodnje nafte dosegle v letu 1967 ZDA in Sovjetska zveza. Za tema dvema državama pridejo nekatere države (Venezuela, Saudska Arabija, Iran in Libija), ki so povečale proizvodnjo nafte za 10 do 20 milijonov ton. Ostale države so povečale le za manjše količine ali pa so količino celo znižale. Predvsem velja to za Irak in Nigerijo. Pri prvi je

vzrok lanskoletna kriza in vojna na Bližnjem vzhodu, pri drugi pa državljanska vojna.

Količina uporabljenega zemeljskega plina se je gibala v letu 1967 med 850 in 900 milijardami m³. Skupno sta nafta in zemeljski plin predstavljala okoli 60 % celotne uporabljene surove energije na svetu (premog, nafta, zemeljski plin).

Novo odkrita nahajališča nafte so precej večja kot trenutne potrebe. Isto velja tudi za zemeljski plin. Približno 15 % celotne načrpane nafte so v letu 1967 črpali iz nahajališč, ki se nahajajo pod morskim dnem. Vloga teh nahajališč iz leta v leto narašča.

Za konec še nekatere za svetovno uporabo nafte značilne letnice:

leta 1859 pričetek industrijskega črpanja
leta 1900 načrpano 20 milijonov ton
leta 1920 načrpano 100 milijonov ton
leta 1930 načrpano 200 milijonov ton
leta 1940 načrpano 300 milijonov ton
leta 1950 načrpano 500 milijonov ton
leta 1960 načrpano 1.000 milijonov ton
leta 1965 načrpano 1.500 milijonov ton
leta 1969 pred. 2.000 milijonov ton

K.

Spomini iz NOB:

Rafali v cerkvi

Tudi na smučanju v gorah

Sredi oktobra 1944, je po Selški in Poljanski dolini kar mrgolelo obveščevalcev 31. divizije. Le-ti so skrbno zbirali podatke o sovražnikovih postojankah na prostoru med Gorenjo vasjo v Poljanski dolini, Železniki, Škofjo Loko in Črnim vrhom nad Polhovim Gradcem. Seveda so podatke zbirali v največji tajnosti. Ko so se vrnili, so o vsem, kar so bili videli in zvedeli, podrobno poročali. Štab divizije je te podatke potreboval za izdelavo načrta

Bazoviške brigade in Dolomitskim odredom.

Gradnikova brigada, ki so ji začasno priključili ruski bataljon Bazoviške brigade, je dobila nalogo, naj zasede položaje pred Škofjo Loko in prepreči sovražno intervencijo po cesti vzdolž Poljanske Sore proti Gabrku in Poljanam, pa tudi po vojaški cesti, ki pelje po grebenu med Poljansko in Selško dolino proti Blegošu oziroma po cesti vzdolž Selške Sore. Vojkova brigada je blokirala Go-

zetja postojanke prost, sem odšel na položaj, ki ga je pred vasjo zasedla posadka topa. Tam sem srečal Jožeta Gazvodo iz Vrbe.

Jože je bil prej v nemški vojski in so ga tam naučili streljati s topom. To znanje je zdaj uspešno uporabil proti nekdanjim učiteljem. Z natančnimi zadetki je ubil nemškega mitraljezca v zvoniku, dva njegova pomočnika pa ranil. Zato so Nemci zapustili zvonik in se skozi skriti rov v cerkvi umaknili v župnišče. Kako pomembno je bilo to za brigado pove podatki, da so bili pri napadu na postojanko v Poljanah trije borci mrtvi in 17 ranjenih, od tega največ v začetku boja, ko je streljal nemški mitraljezec iz zvonika.

Jutro partizanom ni prineslo pričakovano zmago. Popoldne pride v Volče divizijski intendant Tinček in nam pove, da so postojanko že osvojili. Ker je prišel iz Poljan sem mu verjel, čeprav se mi je čudno zdelo to, da sem še vedno slišal rafale iz župnišča in eksplozije bomb in granat. Po grebenu smo prišli do komandnega mesta komandanta 31. divizije Jožeta Klanjška — Vasje. Tu smo se ustavili. Sedel sem za porušeno staro stavbo, ker so Nemci in domobranci iz daljave obstreljevali ta greben in so ga krogel žvižgale okrog nas. Čez nekaj časa je h komandantu divizije prišel komandant bataljona Prešernove brigade, ki je napadal postojanko in mu reče, da bi bilo dobro ugotoviti, kje je v cerkvi skrivni vhod v župnišče. »Nimam dosti borcev«, je potožil komandant divizije, le-ta pa z nasmehom reče: »Vzemi s seboj vse borce, ki so okrog tebe.« Tako sva s Tinčtom prišla v sestav borcev, ki so imeli nalogo zavzeti postojanko. Takrat so bili že vsi Nemci v župnišču in je bila sprednja stran pred cerkvijo povsem varna. Tu, pred cerkvijo, smo stopili v vrsto, komandant bataljona pa je najprej vsakega vprašal, koliko bomb ima. »Potrebujem dva prostovoljca za vdor v cerkev«, je dejal, »v cerkvi je nekeje skrivni vhod v podzemski hodnik, ki veže cerkev in župnišče. Skozi okna župnišča Nemci lahko streljajo po cerkvi, samo ne vemo ali po celi cerkvi ali samo posamezne dele. To moramo ugotoviti, ker bomo podzemski hodnik minirali.«

Takšna je bila torej naloga. Borca, ki bi šla v cerkev, naj bi bila za navadno tarčo. Ker ni bilo prostovoljca, je komandant določil Tineta in še nekega drugega borca. Zda pa še nekaj besed o Tinetu, ki je z bombo v eni in puško v drugi roki šel prvi v cerkev. Tine je bil visok fant suhe postave. Mati ga je vzgojila v dobrega, poštenega in pobožnega fanta. Skupaj sva bila v isti enoti od 1943. leta. Preden je odprl vrata glavnega vhoda v cer-

kev se je prekrizal, nato pa me pogledal žalostno in otožno. Tine ni imel veliko upanja, da se vrne živ iz cerkve. Mene in mitraljezca Matka, ki je bil doma nekje na Hrvaškem, je komandant poslal okoli cerkve naravnost pred župnišče. Imela sva nalogo, da streljavo skozi okna v župnišče, da bi odvrnili pozornost od dogajanj v cerkvi. Z Matkom sva imela srečo. Okrog dveh, treh hiš sva prišla na majhen greben za zidano gnojiščno jamo, v kateri je bilo okrog 30 cm gnojja pod zidom. Kot nalašč za zaklon. Do župnišča je bilo samo 20 metrov. Začela sva streljati skozi okna, ki so bila že od prejšnjih borb povsem razbita. Med tem časom je bil Tine že v cerkvi. Nemci so ga opazili ter začeli streljati nanj. Tine se je plazil za klopmi proti stranskemu oltarju. Kmalu je spoznal, da Nemci lahko streljajo samo v določeni višini in da ga v ležečem položaju sploh ne morejo zadeti. Po cerkvi so leteli kosi opreme stranskega oltarja: glave, roke, noge svetnikov, križi in drugi okras na oltarju. Tine, ki je pred vojno redno hodil k maši, ni nikdar slutil, da bo kdaj v cerkvi kaj takega doživel.

Za glavnim oltarjem je Tine tolkel s puškinim kopitom po kamnitem podu cerkve. Komandant je namreč zahteval, naj borca ugotovita kje je vhod v podzemski hodnik, oziroma naj ugotovita smer hodnika. Pred vhomom v zakrasti je votlo zadone. Tu je vhod v luknjo, je pomislil Tine in se zadovoljno oddahnil. Sedaj mu je bilo že lažje. Našel je skrivni vhod v rov, spoznal pa je tudi, da ga ne morejo zadeti, če se plazi po trebuhu za klopmi ob stranskem oltarju. Za oltarjem se je prekrizal, nato se pa napotil proti izhodu. Prer izhodom ga je popadla jeza, da njega, pošteni človeka in delavca tujci obstreljujejo v cerkvi. Ne, ne bo se dal. Pa tudi tisto bombo, ki jo je držal v roki, ne bo nesel ven. Potegnil je za vrvi in jo zalučal proti župnišču.

»Odlično sta opravila nalogo«, je zadovoljno dejal komandant in potrepljal borca po ramenih.

Nato so nastopili minerci, ki so nad vhomom v rov postavili mino. Kmalu je v cerkvi močno zadonelo. Široka odprtina nad rovom nas je približala končnemu cilju.

Ko je bilo zvečer župnišče v ognju in je sledil zadnji naskok na postojanko, so Prešernovci našli v na pol porušeni postojanki enajst trupel sovražnikovih vojakov in zaplenili večje število orožja, municije in druge opreme.

In kadar gre danes Tine mimo cerkve se vedno spomni dogodka iz Poljan v Poljanski dolini 21. oktobra 1944. leta.

Jože Vidic

Bližajo se prvomajski prazniki in marsikdo bo hotel nekaj dni preživeti izven zadimljenih in hrupnih Jesenic. Hotel se bo spčiti in si nabrati novih moči za izpolnjevanje vsakodnevnih nalog. Različne so naše želje in različne bodo tudi naše odločitve. Nekdo se bo odločil za nekajdnevno bivanje ob morju, kjer je že prav toplo in kjer je vse v cvetju in zelenju, nekdo se bo morda podal v gore, kjer vlada še prava zima, drug bo odšel kam drugam. Kdo bi mogel naštet vse možnosti. Ker sem pred kratkim prebil nekaj prijetnih dni na smučanju na Komni, naj zato v naslednjih vrsticah povem nekaj o tem. Morda se boste tudi vi odločili za enak nekajdnevni izlet.

V priročnem leksikonu piše, da je Komna planota v triglavskem pogorju, zahodno od Bohinja, obdana z vencem bohinjskih gora. Da je gorenja Komna zahodno od doline triglavskih jezer, leva Komna in spodnja Komna skočo pod Bogatinom na Planini na kraju in z domom na Komni. Smučišča in ture na vse strani.

To so vesakor zelo skopi podatki, ki ne povedo dosti, posebno pa ne toliko, da bi si lahko ustvarili določeno predstavo. V najnovejšem prospektu Bohinja je možno še prebrati, da so poleg Vogla znana še smučišča na Komni, pod Bogatinom, v dolini triglavskih jezer in drugod, da so to idealni visokogorski tereni za turno smučanje in da so tudi planinski domovi v zimskem času oskrbovani. Tudi ta informacija je za marsikoga premalo, da bi se lahko navdušil in odločil za tako pot.

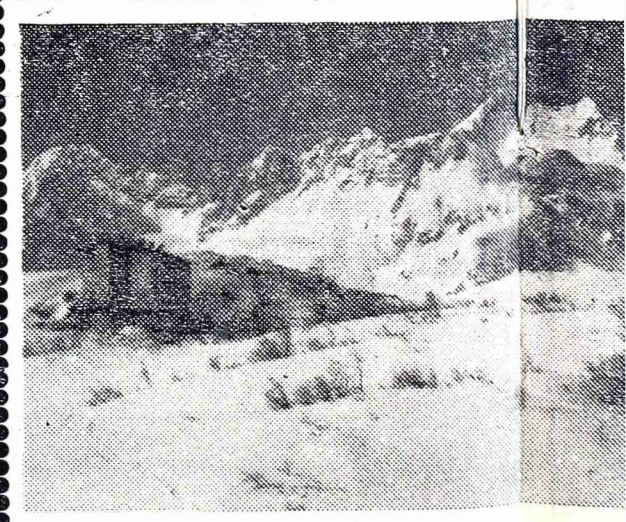
Vse to moraš sam doživeti. Komna je prav gotovo idealno področje za visokogorsko turno smučanje, saj je še sedaj dovolj snega. Širna so prostranstva, ki vam dajejo možnosti tur v vse smeri tega predela naših Julijskih Alp. Morda niti ne veste, kako prijetno in zdravju koristno je gibanje na svežem zraku, ko hodite s smučmi tudi več ur daleč, se povzpnete na sedlo, greben ali vrh gore v okolici in se nato v večminutnem smuku

in vijuganju po glabčjih smučih navda bi izbirali pot. Še lepo vreme, z žg sokogorskim soncem vam vsak dan posebej v najlepšem spominu rečeno je Komna. Poleti izhodišče za izlete in ture: na Kuk, Lanžovec ali dalj, do Krnskega triglavskih jezer in Nešteto je tudi drugosti, krajših izletov zmore še tako poprečar, pa celo začetnik pa so v Govnjaču, to bližino pol ure od Komni, postavili prenosno vlečnico, ta tudi za bolj razvaje čarje poskrbljeno.

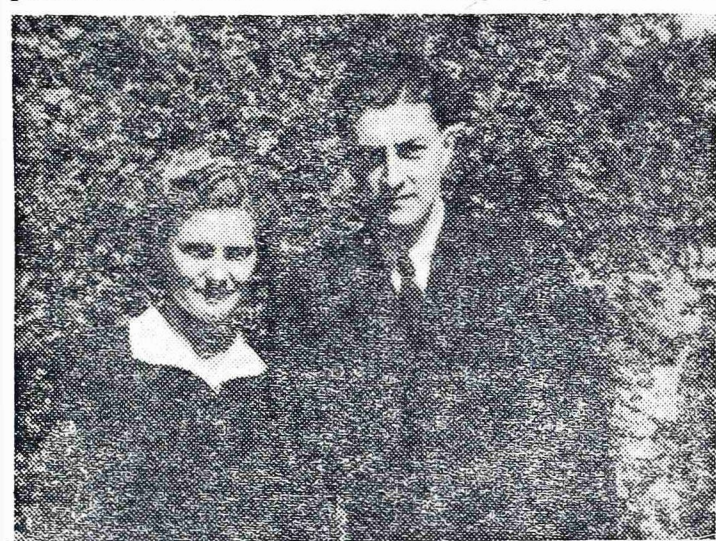
Civilizacija nam jstami in ženicami rže marsikateri del zares čudovitega sveta, kot so Vrščič, Krvavec in še posegel. Ti predeli so dobnimi pripomočki naenkrat zelo obis številni turisti prav uživajo v prijetnem pem. Toda pravi plativisti, ki hoče vse to sam, čimmanj hrupn umaknil in se podale, kjer je treba rpele noge, kjer vladten mir. In zopet mo trditi, da je tudi za Komni dovolj prostor.

Na Komni pridete tako, da se z osebnim mobilom pripeljete pri Savici. Od tam prtijago pripeljejo čna Komni, tovrno sami pa s brez potrudu v tren urah pido doma. Pot je lepna in nud prijeten na bohinjsko dolino, ro, ki ostaja vse kvami. Ob prijetni dkramljanju sploh nvedeli, kdaj boste ob domu, 1.525 metroko na robu, od koder tako vidi skoraj vsa ska dolina.

V domu na Komni, rem je prostora za stov, bodo poskrbeli tako, da se boste počutili. Kuhinja je v njej vam postreže: tično z vsem, kar zaželeli. Jelenica jprostrana, vendar pri ne moti, da se gostj

Čudovita smučišča na Komni obdana z vencem bohinjskih gora

TINE KLINAR z Brega s svojo ženo

napada na dve sovražnikovi postojanki v Poljanski dolini in sicer Poljane in Gabrk. Štab je upal, da bo po padcu Poljan in Gabrka vogalna sovražnikova postojanka v Gorenji vasi, odkoder je izhajala skoraj vsaka nemška akcija proti čerkljanskemu delu osvobojenega ozemlja, zelo osamljena in jo bo laže zavzeti.

Postojanki nista bili veliki. V Gabrku je bilo v šoli le šestnajst Nemcev, oboroženih med drugim tudi s težkim in lahkim minometom ter z dvema lahkima in dvema težkima strojnica. Postojanka v Poljanah je imela močnejšo posadko; v njej je bilo 27 nemških orožnikov.

Pred napadom je štab divizije vsestransko ocenil moč sovražnika na širšem področju. Pravzaprav na tistem prostoru, odkoder bi lahko priiskočili na pomoč posadkam v Poljanah in Gabrku. Najbližja Poljanam je bila sovražna postojanka v Gorenji vasi z 250 Nemci in domobranci. Iz drugih postojank v Dolomiti (v Lučinah, Suhem dolu, Št. Joštu, Črnem vrhu) ni grozila neposredna nevarnost. V Idriji je bilo okrog 450 Nemcev in 60 domobrancev.

Iz Selške doline (Železniki, Selca, Dolenja vas in Praprotno) ni bilo pričakovati sovražnikove intervencije razen v primeru, če bi tja pripeljali vojaštvo od drugod.

Najmočnejša postojanka je bila Škofja Loka. Tam je bilo menda kar 2.500 sovražnikovih vojakov.

Štab korpusa je okrepljenote 31. divizije s topništvom, dvema bataljonoma

renjo vas. Bataljon Bazoviške brigade pa je s položajem na Razpotju pazil na idrijsko posadko.

Po načrtu štaba divizije naj bi pri napadu na Poljane imela prvo besedo Prešernova brigada.

Štab brigade je za napad na Poljane določil drugi bataljon, ki so ga okrepili z dvema minerskima desetina iz divizijskega inženirskega bataljona, s piatom in dvema topoma.

Napad Prešernove brigade na postojanko v Poljanah se je začel 20. oktobra 1944, nekaj minut pred polnočjo. Torej točno na dan osvoboditve Beograda. Ko so v temno noč grozeče zaropotale strojnice, puške in so v noč odmevale eksplozije min in artilerijskih granat, so Nemci spoznali, da gre tokrat zares.

Postojanka je bila vsa razsvetljena, toda ne dolgo. Borcem se je kmalu posrečilo, da so prerezali električni vod.

Največ preglavic je borcem Prešernove brigade povzročal nemški mitraljezec v cerkvenem zvoniku. Z osredotočenim ognjem topov in mitraljezov so ga naposled prisilili k molku.

Tine Klinar z Brega, delavec v Železarni na Javorniku, in jaz sva bila pripadnika prištabskih enot 31. divizije. Prek noči sva bila v vasi Volče, deset minut hoda od Poljan, kjer se je zadrževal tudi eden izmed bataljonov Prešernove brigade, ki je bil v rezervi. Deset borcev nas je v tej vasi čakalo, da bo postojanka zavzeta, nato pa bi mi zaplenjeni material prepegljali prek Blegoš na cerkljansko. Ker sem bil do zav-

anju v gorah preživiš lep dopust

in vijuganju po gladkih po-
bočjih pustite navzdol, ne
da bi izbirali pot. In če je
še lepo vreme, z žgočim vi-
sokogorskim soncem, potem
vam vsak dan posebej ostane
v najlepšem spominu. Kot
rečeno je Komna pozimi in
poleti izhodišče za številne
izlete in ture: na Bogatin,
Kuk, Lanžovec ali pa tudi
dalj, do Krnskega jezera,
triglavskih jezer in drugam.
Nesteto je tudi drugih mož-
nosti, krajših izletov, katere
zmore še tako poprečen smu-
čar, pa celo začetnik. Letos
pa so v Govnjaču, to je pri-
bližno pol ure od doma na
Komni, postavili majhno
prenosno vlečnico, tako da je
tudi za bolj razvijane smu-
čarje poskrbljeno.

Civilizacija nam je s ce-
stami in žlicami približala
že marsikajeri del našega
zares čudovitega gorskega
sveta, kot so Vršič, Zelenica,
Krvavec in še posebno Vol-
gel. Ti predeli so s so-
dobnimi pripomočki postali
naenkrat zelo obiskani in
številni turisti prav gotovo
uživajo v prijetnem in le-
pem. Toda pravi planinec in
tisti, ki hoče vse to doživeti
sam, čimmanj hrupno, se je
umaknil in se podal v pre-
dele, kjer je treba pot vzeti
pod noge, kjer vlada prije-
ten mir. In zopet moram za-
trditi, da je tudi za take na
Komni dovolj prostora.

Na Komni pridete najlažje
tako, da se z osebnim avto-
mobilom pripeljete do koč
pri Savici. Od tam vam vsa
prtljago pripeljejo do doma
na Komni, tovorno žičnico,
sami pa se brez posebnega
truda v trep urah povzpnete
do doma. Pot je lepo spelja-
na in nudi prijeten pogled
na bohinjsko dolino in jeze-
ro, ki ostaja vse bolj pod
vami. Ob prijetni družbi in
kramljanju sploh ne boste
vedeli, kdaj boste na vrhu
ob domu, 1.525 metrov viso-
ko na robu, od koder se prav
tako vidi skoraj vsa bohinj-
ska dolina.

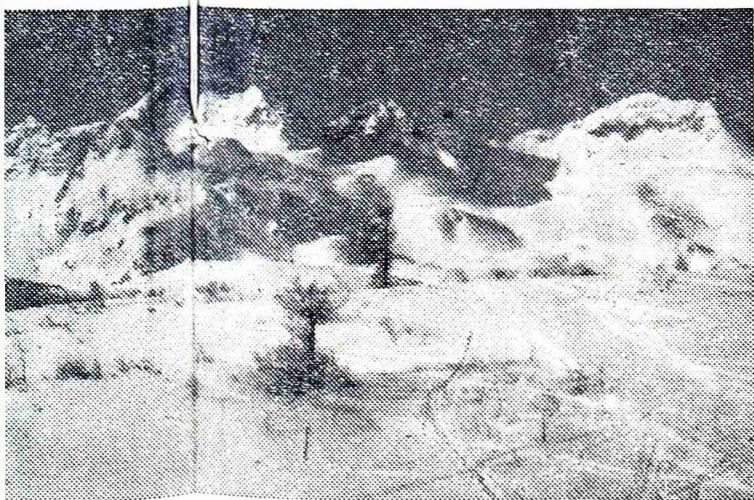
V domu na Komni, v kate-
rem je prostora za sto go-
stov, bodo poskrbeli za vas,
tako da se boste prijetno
počutili. Kuhinja je odlična,
v njej vam postrežejo prak-
tično z vsem, kar si boste
zaželeli. Jedilnica je sicer
prostrana, vendar prijetna in
ne moti, da se gostje ne bi

hitro spoznali. Sobe so sicer
bolj skromne, vendar vseeno
zadovoljivo opremljene, če-
prav ne bi hotel reči, da se
ne bi kaj dalo še urediti.
Sicer pa tudi vsako leto kaj
dopolnijo. Tako bodo letos
do konca uredili ležišča z
jogi posteljnimi vložki, v
spodnjih prostorih pa ureja-
jo tudi kopalnico. V jedilnici
imajo tudi televizijski spre-
jemnik, tako da je ob večer-
nih urah poskrbljeno tudi za
razvedrilo. Zanimivo pa je
to, da si gostje ogledajo le
televizijski dnevnik, prenos
kakšnega športnega dogodka
in morda dober film. Vidno
je, da na dopustu nihče ne
biti suženj tega modernega
informacijskega sredstva.
Razgrajanja in popivanja v
domu ni, saj se približno ob
22. uri že vsi gostje prijetno
utrjujejo od smučanja, hoje
in visokogorskega zraka ter
sonca odpravijo k počitku.
Velika skrb osebja doma in
prijeten mir pa sta tisto, kar
privablja vsako leto več
planincev, smučarjev in dru-
gih turistov. Tako so imeli
v marcu letos nad 450 go-
stov, ki so na Komni ostali
po več dni. Več gostov kot
prejšnja leta so imeli tudi v
januarju in februarju —
dnevno poprečno kar po 60.
Teh bi bilo pozimi še več,
če bi bila cesta do Zlatoroga
do koč pri Savici prej iz-
plužena, ne pa šele sredi
marca.

Prenočišče v domu vas bo
veljalo 12 do 18 Ndin, pa tu-
di cena celotnega penziona
je zelo dostopna — 34 do
38 Ndin.

Kot kaže, pa je začela ren-
tabilnost trkati tudi na ta
vrata. Ko smo se pogovarjali
z oskrbnikom, prijaznim Na-
cetom, nam je zaupal, da bi
želeli zgraditi namesto tovor-
ne žičnice od koč pri Savici
kar gondolsko žičnico, s čer-
mer naj bi pridobili še več
gostov, obširno prostranstvo
Komne in tega predela Ju-
lijskih Alp pa približali sve-
tu. Res je, da bi se obisk
turistov povečal, prav gotovo
pa je tudi, da bi izgubili
številne prijatelje in znance,
ki že leta in leta prihajajo
na zimski oddih. Komna bi
izgubila tisto privlačnost, ki
jo sedaj ima: mir, prijetnost
in domačnost. Ne bo več ti-
stega pravega planinskega

(nadaljevanje na 10. strani)

ti obdana z vencem bohinjskih gora

16

»In če sem? Je bil moj oče morda baraba?«
»Ne, nikoli! Poštenjak je bil. Prepošten za današ-
nji čas. Prepošten in neuklonljiv!«

Tine komaj verjame, ali je slišal prav ali ne. To
je eden redkih, ki ne šepetajo, kadar hvalijo njego-
vega očeta. Mogoče je kdo od Vregovih somišljeni-
kov ali pa nasprotnikov in čaka, kaj bo rekel o očetu
sam. Navsezadnje ga lahko res samo skuša in
nalašč psuje Čupnika s skopuhom, a njegovega
očeta (neuklonljivega Kosirnika, kakor mu pravi)
hvali s poštenjakom, da bi zvedel, če ni tudi on —
sin rdečega Kosirnika — rdeč kakor oče.

Toda ne. Železničar ni špicelj. Z roko mu kaže
za staro čuvajnico.

»Naš voz je. Vzemi ga! Zakaj bi se tako nečlo-
veško mučil?« pravi in stopi sam za čuvajnico in mu
pripelje voz. »Tu imaš.«

»Nimam denarja, da bi vam plačal,« Tine še ve-
dno dvomi v železničarjevo dobroto in se boji, da bi
železničar zahteval za voz odškodnino.

»Kdo te vprašuje po denarju? Voz ni moj! Po-
stajni je. In zdaj ga nihče ne potrebuje.«

»Zares ste dobri! Kako naj se vam oddolžim?«

»Z ničemer. Poznal sem tvojega očeta. Bodi člo-
vek kakor oče!«

Toda Tine misli bolj na voz, kakor na to, da bi
postal podoben očetu ali celo sam zabredel v ne-
srečo, ki je tepla očeta do smrti zaradi njegove ne-
uklonljivosti.

»Zdaj bo šlo hitreje!« že s praga pripoveduje
Adeli, da je dobil voz, širok in dolg skladiščni voz,
tako da se mu ne bo treba več mučiti, delo pa bo-
sta lahko opravila, kakor bi mignila. »Samo nekaj
desk bom vzel za drčo,« pravi in stopi k deskam,
jih izbira, dokler ne najde najbolj pripravnih. »Zdaj

SIVO MESTO

bo šlo kakor po maslu. V dobri uri bova gotova!«
Tako si misli. V resnici pa minejo skoro tri ure.
»Bova počakala gospodarja?« vpraša Adela.
»Pa počakajva,« je Tinetu prav, saj bo čakal ob
Adeli.

»V pisarno pojdiva!«

»V pisarno? A gospodar?«

»Kaj gospodar?« ga pogleda Adela.

»Bojim se, da bi mu ne bilo prav, ko bi ga čakal
v pisarni,« Tine vprašujoče pogleda Adelo.

»Menda ne boš prezebal v skladišču in si, pregret
od dela, nakopal pljučnico. Škoda bi te bilo! Tvoja
pupa bi jokala.«

»Pupa?« je Tine ne razume.

»No, tako pravimo pri nas puncam.«

»Pupa?« ponavlja Tine, ker mu je nova beseda
všeč samo zato, ker jo je izrekla Adela.

»Saj imaš punco, ne?«

Tine molči. Adelino vprašanje mu je vzelo glas.

»Seveda jo imaš! Nisi grd fant.«

Torej v Adelinih očeh ni grd?

»Verro, un bello ragazzo!«

Tine bi rad vprašal, kaj je to, a kaj ko mu vse
besede odplavlja in golta vrtimec krvi. Srce mu divje
utripa. Mnogo bolj, kakor mu je utripalo, ko se je
mučil in potil z vrečami, na katerih sloni.

»Tudi pupa je najbrž lepa?« vprašuje Adela.

»Lepa?« se zganejo Tinetove ustnice v vprašanje,
s katerim bi ji rad povedal, da je zanj lepa samo
ona in da doslej ni še srečal nobene, ki bi se lahko
vanjo zaljubil in ki bi ga lahko vznemirila tako, ka-
kor ga je ona.

»Jutri jo boš prav gotovo peljal na semenj in ji
kaj lepega kupil?« žge Tineta Adelino pogled.

»Koga naj bi peljal?« Tine iztrga iz grla besede.

»Pupo vendar!«

Tine odmaje z glavo.

»Nimam je,« pravi komaj slišno.

»Nimaš?« se Adela zasmeje, kakor da mu ne ver-
jame.

»Zares ne!« Tine napol dvigne desnico, kakor da
bi hotel priseči, da govori resnico.

»In jaz naj ti verjamem? Tak fant! Odrasel fant!
Fantje tvojih let imajo že celo vrsto punc.«

»Mojih let?« ji Tine ne verjame.

»Prav gotovo jih imaš že dvajset?«

»Dvajset?« Tinetu laska, da ga ima Adela za sta-
rejšega, za popolnoma odraslega fanta.

»Jih imaš morda celo več? Si bil morda že vo-
jak?«

»Ne. Še na naboru nisem bil,« je Tine odkrito-
srčen.

»Torej jih nimaš niti dvajset?« zazveni Adelino
glas za spoznanje razočarano.

»Ne, nimam jih še. Devetnajst jih bom,« pravi,
da bi je še bolj ne razočaral in da bi mu ne bilo
treba priznati, da je šele pred nedavnim izpolnil
osemnajst let.

»Mislila sem, da jih imaš več. Vsaj videti si že cel
fant.«

Tine povese oči, kakor da ga je svoje mladolet-
nosti sram.

»Jaz jih bom sedemnajst...«

»Sedemnajst?« zažarijo vnovič Tinetove oči.

»Jih zgledam manj?« je Adela skoro užaljena,
čeprav ji ni niti šestnajst let.

»Ne, seveda ne,« postaja Tine prožnejši. »Lepi ste.
Tako zelo lepi.«

»Glej, kaj slišim? Tako pravijo vsi, kadar nago-
varjajo pupe. Pa praviš, da še nisi imel nobene pun-
ce,« se Adela zahihita.

»Ne, še nobene. Vi ste prvi, ki... ki...«

»... ki sem ti všeč?«

»Da,« prizna Tine in si pri tem položi desnico na
srce.

»Potem bi me peljal jutri na semenj?«

»Na semenj?« zaskrbi Tineta Adelino vprašanje,
ker se nenadoma zave svoje revščine. Nobenega di-
narja nima ne pri sebi ne doma. Čupnik mu naj-
brž tudi ne bo plačal več kakor deset dinarjev, za
vsako vrečo ubogih deset par. Z desetimi dinarji pa
gredo na semenj samo otroci in ne fant, ki naj bi
na semenj popeljal dekle in ji kaj kupil.

»Vidiš, ne odgovoriš, ker boš peljal drugo,« ga
pogleda Adela nagajivo očitajoče, da bi najraje za-
jokal.

»Ne upam si,« pravi, da bi mu ne bilo treba spre-
govoriti o svoji brezposelnosti in revščini.

»Ne upaš si? Zakaj?«

»Ker... ker... ker se bojim, da bi ne hoteli z
menoj?«

»A zakaj misliš, da bi ne hotela,« ga Adela po-
gleda.

»Lepi ste. Prelepi...«

»In zato me ne upaš povabiti?«

»Da,« reče Tine in povese oči, da bi Adela ne
prebrala v njih pravega odgovora.

»A ko bi privolila, da grem s teboj.«

»Vi bi privolili?« Tine ne verjame.

»Bi!«

»Če je to res, potem bi bil najbolj srečen človek
na vsem svetu,« pravi Tine in se ta hip res počuti
tako.

»Torej se dobiva?«

»Da.«

»Kdaj?«

»Vi povejte,« si Tine ne upa predlagati.

»Dopoldan nimam časa.«

»Torej popoldan!«

»Da, a šele okrog štirih.«

»Potem ob štirih?« jo pogleda Tine.

»Prav,« pristane Adela. »Bom videla, kaj mi boš
kupil.«

Tine zardi.

Kaj neki ji bo mogel kupiti? Košček, dva koščka
torte? To bi bilo že štiri dinarje!

»Dve štruci belega kruha bi lahko kupil za ta
denar,« ga za hip zaskeli vest ob misli na mamo in
na lakoto, ki jo trpita. Toda očiček vesti takoj po-
tlači z mislijo na mamino godrnjavost, s katero ga
je mučila zadnje dni in mu jemala voljo, da bi si bil
v teh dneh poiskal kakršenkoli priložnostni zaslu-
žek. Morda bi celo zaslužil toliko kakor lani? Potem
bi mu zdaj ne bilo treba skrivati pogleda pred Ade-
lo, ki mu od tega trenutka zares pomeni vse v živ-
ljenju in ki bi jo jutri lahko počastil z darom, ka-
kršnega to dekle zasluži. »Da, tako bi bilo, pa tudi
mami bi lahko kaj dal,« misli na lansko »srečo« in
svojo sedanjo bedo.

Sodobna in napredna vsebina društev

V naši zadnji številki Železarja smo na kratko že poročali o I. seji sveta Zveze kulturno prosvetnih organizacij občine Jesenice, ki je bila 8. t. m. Zaradi zanimive in bogate vsebine posredujemo nekaj povzetkov iz posamezne točke dnevnega reda.

Tajnik sveta zveze Jože Sušnik je v svojem poročilu govoril o lanskoletni dejavnosti DPD Svoboda in prosvetnih društev v občini. Med 288 prireditvami v lanskem letu je bilo 69 dramskih, 42 proslav, akademij in komemoracij, 34 koncertov vokalnih instrumentalnih ansamblov, 28 drugih celovečernih programov, 16 razstav itd. Največji delež — 23 odstotkov, je prispevala DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice, sledi z 18 odstotki DPD Svoboda France Mencinger Javornik — Koroška Bela, s 17 odstotki DPD Svoboda France Prešeren Žirovnica — Breznica itd. V tem času je tudi gledališče imelo 83 predstav in 15 gostovanj drugih gledaliških hiš. Knjižnica je lani izposodila 61.457 knjig 27.418-tim bralcem, mladinski zbor srednjih šol pa je imel 14 nastopov. Žal v poročilu ni zajeta dejavnost Delavske univerze, izvenšolske dejavnosti glasbene šole in ostalih šol, ki so imele tudi številne prireditve in nastope za javnost.

Pregled dejavnosti Svobod in prosvetnih društev v zadnjih sedmih letih, izražen v indeksih, kaže izredno hitro upadanje dejavnosti. Poročevalec je vzel za leto 1961 indeks 100, ki se je do leta 1964 povzpел na 171, ko je bil dosežen nekakšen višek ljudsko-amaterske dejavnosti v občini. Vsa naslednja leta dejavnost upada in v letu 1967 znaša indeks le še 72. Delno se dejavnost prosvetnih društev in Svobod tudi pokriva s sprejetim denarjem od družbe. Če je bil v pogledu financiranja ljudsko-amaterske kulture dejavnosti indeks v letu 1961 100, je bil leta v letu 1964, ko je bila dejavnost društev največja, le 99, lani pa je padel indeks že na 74. To pomeni, da obseg dejavnosti ni vedno odvisen samo od višine družbenih subvencij, čeprav s tem ni rečeno, da te ustrezajo potrebam, ampak je obseg odvisen tudi od aktivnosti vodstev društev, kar pa je tesno povezano z družbenim vrednotenjem ljudsko-prosvetnega dela in z moralno podporo družbe. Razen tega pa nam gibanje subvencij družbe za ljudsko-amatersko dejavnost kaže na neenotno financiranje, ki je še vedno preveč odvisno od raznih subjektivnih dejavnikov.

V nadaljevanju je predsednik sveta Zveze kulturno prosvetnih organizacij občine Joža Varl govoril o vsebinskih problemih dela društev in o njihovih sedanjih nalogah. Poudaril je, da se društva še vedno preveč zapirajo na ozka tradicionalna področja dela in da se niso pri svojem delu orientirala na široko duhovno področje, ni

ti se niso časovno prilagodila življenju neposrednih proizvajalcev. Društva največkrat pod pojmom duhovna kultura razumejo izključno sekcij-sko dejavnost, to je odrsko delo, pevski zbor ali instrumentalni ansambel, izven te dejavnosti le redko posegajo. Pa vendar bi društva morala v svojo dejavnost vključiti tudi druge duhovne dejavnosti in druge človekove potrebe. Društva bi se morala v svojih prizadevanjih na vseh področjih in v vseh oblikah nenehno boriti za lepše, pristnejše in kulturnejše odnose med ljudmi, ne z deklaracijami, ampak konkretno z zgledom, z besedo, s kritiko, z ustreznim programom in drugim. Društva bi se nadalje morala mnogo bolj ukvarjati s popularizacijo resničnih kulturnih vrednot in s kritiko plaže, ki baje pod pritiskom tržno blagovne zakonitosti prihaja med ljudi. Člani društev bi morali biti najvernejši obiskovalci kulturnih prireditev v občini in bi ob 1.800 aktivnih članih ne bi smeli biti nikdar problem našo osrednjo dvorano nekajkrat popolnoma zasedati samo z aktivnimi kulturnimi delavci. Ob dejstvu, da Slovenci letno izdamo na posameznika 10,00 Ndin za knjige in kar 150,00 Ndin za alkohol in da kar 48 odstotkov Slovencev letno ne prebere nobene knjige, bi se morali kulturni delavci v občini tudi mnogo bolj prizadevati, da pride dobra knjiga v vsako družino in ne bi smelo biti svobodaša in kulturno prosvetnega delavca, ki na primer ne bi bil član Prešernove družbe. Nadalje bi društva morala organizirati skupne ogledke kvalitetnih dramskih, glasbenih in drugih prireditev, ogledke razstav, muzejev, galerij in drugega. Ko govorimo o estetski vzgoji, bi se kulturni delavci in društva morala zavzemati za lepši izgled mesta in naselij, za večjo čistočo in izgled okolja, kjer živimo in delamo, kajti vse to neposredno vpliva na dobro počutje delovnega človeka in seveda tudi na delovne rezultate. Društva in kulturni delavci bi se morali nenehno boriti za višjo kulturo v vsakodnevnem življenju, za višjo stanovanjsko kulturo, za kulturo oblačenja, obnašanja, za višjo komunalno kulturo, za višjo delovno kulturo itd. Predsednik sveta je zaključil svoje izvajanje z željo, da bi kulturno prosvetna društva in zavodi vse to tudi upoštevali pri sestavljanju svojih letnih programov, kajti povsem iluzorno je govoriti o višji stopnji samoupravljanja ali boljših družbenih odnosih, če hkrati ne bomo govorili o višji izobraženosti in višji kulturni stopnji obča-

nov in vseh delovnih ljudi. Skladno s tem pa se bomo morali tudi znotraj naših društev zavzemati za sodobno in napredno vsebino in se zoperstavljati vsem primitivnim programskim konceptom amaterizma, ki je tudi pri nas še marsikje prisotno.

V razpravi so govorniki opozorili na številne pomanjkljivosti v našem družbenem življenju. Ponovno je bila izrečena ostra kritika na račun občinskih družbeno-političnih organizacij, ki so bile vabljenе na sejo in se seje niso udeležile, čeprav je to izredna prilika vplivati na kulturno-prosvetno politiko in dejavnost v občini ter podpreti prizadevanja kulturno-prosvetnih delavcev v občini.

V nadaljevanju seje so sprejeli delovni program zveze za obdobje dveh let in operativni program za letošnje leto skupaj s proračunom zveze. Govorili so tudi o nadaljnjem delu konzorcija letnih kulturnih prireditev, ki naj bi deloval tudi v bodoče kot organ zveze. Naloga konzorcija bo, da organizira prek vsega leta kvalitetne kulturno-prosvetne prireditve, razen dramskih, ki naj bi ostale v pristojnosti gledališča Tone Čufar. V ta namen bo konzorcij razpisal

oziroma povabil v članstvo vse delovne organizacije na območju občine z minimalno letno članarino, s katero bi poleg proračunskega denarja in prispevka republiškega sklada za pospeševanje kulture organizirali pet do šest res kvaliteten prireditev domačih in zamejskih umetniških ansamblov.

Na seji so poslušali tudi poročilo Ivana Žena, predsednika iniciativnega odbora za oblikovanje enotnega pihalnega orkestra železarne Jesenice. Prizadevanja tega odbora so usmerjena v to, da bi na Jesenicah oblikovali enoten pihalni orkester, kar je predpogoj za višjo kvaliteto in za prehod iz sedanjega okorelega avstrijskega sistema na modernejši holandski sistem muziciranja. V kolikor bodo prebrodili nekatere materialne probleme, naj bi se ta enotni glasbeni korpus prvič predstavil že na letošnji republiški reviji v Kopru. V teh prizadevanjih daje iniciativnemu odboru vso podporo tudi sindikalna organizacija Železarne. Svet je predsedniku Ženu in iniciativnemu odboru izrekel vse priznanje za njihova dosedanja prizadevanja, ki so po treh letih le rodila že prve rezultate.

Ob koncu zelo razgibane in vsebinsko bogate seje so

člani sveta poslušali še poročilo Janeza Svoljška o dosedanjem delu odbora za odkup Finžgarjeve rojstne hiše. Povedal je, da je iz doslej zbranih 60.000,00 Ndin hiša dokončno odkupljena in tudi že plačana, vendar je odboru za ureditev hiše v spominski muzej potrebnih še 80.000,00 Ndin. Ker so šele sedaj dobili potreben seznam vseh šol na Slovenskem, bodo z razpošiljanjem blokov za odkup lahko nadaljevali in upajo, da bo s pomočjo republiških organov in naše občine zamisel v celoti uresničena. Svet zveze je v celoti podprl stališče odbora za odkup, da se k dokončni ureditvi Finžgarjeve rojstne hiše v spominski muzej povabi k sodelovanju tudi Etnografski muzej SRS, republiški zavod za spomeniško varstvo, Akademijo znanosti in umetnosti, poleg kranjskega zavoda za spomeniško varstvo in drugih. Šele tako bomo lahko pred javnostjo in zgodovino čisti, da smo naredili vse za res strokovno ureditev hiše. Sklenili so, da bodo o vseh dosedanjih prizadevanjih obvestili tudi slovensko javnost, tovarišu Svoljšku in odboru pa so izrekli vse priznanje za njihovo res veliko delo.

film • film • film • film • film • film • film • film • film •

Zbiralci perja

Tudi na Jesenicah smo si lahko v preteklih dneh ogledali v kinematografu, ki v zadnjem času ni imel nič kaj kvalitetnega sporeda (edina svetla točka je bil francoski film Na krivi poti), Zbiralce perja Aleksandra Petrovića. Ta jugoslovanski filmski delavec, čigar filmsko ustvarjanje se je začelo z dokumentarnim filmom Let nad močvirjem, se potem po nekaj novih dokumentarcih dvignilo s prvim igranim filmom DVA na podnožje in se z večkrat nagrajenim TRI ter nazadnje z Zbiralci perja povzpelo v vrh skulpture — v vrh svetovne filmske produkcije.

Zbiralci perja je film o ciganih, torej o ljudeh, ki ne spoštujejo zakonov; o ljudeh, ki ne priznavajo konvencionalnih, občečloveških norm, o ljudeh, ki svoje vročerkovitosti ne morejo brzdati. Pravi ljudje stremijo za nečem velikim — za svobodo. To svobodo pa morajo doseči, da bi bili lahko srečni. Vse to njihovo veliko pehanje je čutiti skozi vse filmsko dogajanje. Glavni junak filma je cigan Boro Petrović, imenovan Beli Bora (B. Fehmiu), ki je prekipčevalec s perjem. Hodí po banatskih vaseh in kupuje perje. V vaški gostilni se spoprijatelji z Mitro (B. Živojinović), prav tako pernim prekipčevalcem. Ob zvo-

kih ciganskega ansambla in v družbi lepe pevke (O. Vučo) se z Mitro spre zaradi poslovnih nesoglasij in zategadelj, ker mu ugaja Mirtova pohčerjenka Tisa (G. Jovanović), ki so jo poprej že poročili z mladoletnim, a bogatim fantičem in bi jo Beli Bora rad poročil, pa mu je Mirta ne da. Ker mu prepričevanje ne koristi, jo kratkomalo ugrabi. Vendar mična Tisa ne ostane dolgo v Borovi posesti; s pevkinjo pomočjo odide iz domače vasi v Beograd. Ko gnevni cigan spozna, da je Tiso izgubil, sklene, da bo ubil Mirto. In res svojo namero kmalu uresniči...

Beli Bora je v filmu nosilec vsega gibanja, vsi zapleti in razpleti so posredno ali neposredno vezani nanj. Tudi ideje je Petrović vtisnil v njegovo govorico, dikcijo, grimaso — ki na trenutke izpri-

čuje nebrzdani, vročerkovit temperament — in ne nazadnje prav tako z junakovo belo obleko (simbol svobode). Njegove ideje so lepe, ne poznajo meja. Toda protagonist propade. Konvencionalnost je močnejša. Personificira jo Mirta. Nujno pa ni, da je konvencionalnost vedno pravilna. Kaj moremo! Svet je že tak, da ne dopušča rad vroče krvi. Ta vroča kri pa je lahko marsikaj... Druga velika kvaliteta, morda še celo večja kot je idejna plat, je režijska stran, ki je imenitna. Petrović — režiser je z barvitostjo dosegel veliko. Nepozabne so sekvence poroke, čudoviti portret izžete starke s pipo v ustih, zimske krajine in popivanja v krčmi. S koloritom banatske vasi, v katero je funkcionalno vključil naturščike, je Petrović ustvaril chef d'oeuvre, umetnino, ki se zdi portret glavnih igralcev in naturščikov kot toplo ozadje.

OBJAVA

Planinsko društvo Javornik - Koroška Bela ima prosto delovno mesto pomočnice oskrbnice v Prešernovi koči na Stolu.

Pogoji za sprejem:

- vajena kuhanja in drugih gospodinjskih del,
- po možnosti vsaj delno znanje nemščine,
- starost do 55 let.

Ponudbe pošljite na Planinsko društvo Javornik - Koroška Bela. Objava velja do zasedbe delovnega mesta.

Srečanje z Borisom Kidričem na Lipcah

10. aprila je minilo 15 let, odkar smo za vedno izgubili revolucionarja in komunista, gospodarstvenika in uglednega državnika Borisa Kidriča. Da spomini na njegovo pomembno delo pred in med vojno ter v prvih povojnih letih ne bi bili pozabljeni, smo se odločili, da za kratek razgovor zaprosimo tov. Franca Pukla, da pripoveduje o srečanju z njim, ko je bila na Lipcah konferenca komunistov za Gorenjsko. Sodelavec uredništva je Franca Pukla obiskal na njegovem domu na Lipcah. Prošnji za razgovor se je rad odzval, pridružil pa se je tudi njegova žena, ki se časov, ko so se v njihovi hiši dvakrat zbrali komunisti Gorenjske, še vedno dobro spominja.

Naš razgovor je potekal takole:

Na vprašanje, kdaj je bil Boris Kidrič prvič na Lipcah, je tov. Pukl povedal: »Srečanje oz. partijsko posvetovanje na Lipcah sodi v čas, ko je hitlerjevska Nemčija že okupirala precejšen del držav v Evropi, med njimi Avstrijo, Češko, Poljsko itd. Nekega dne, bilo je leta 1940, me je Jože Gregorič opozoril na to, da bo na Lipcah sestanek in da bo zelo važen. Nisem vedel, kdo vse bo na tem sestanku prisoten, vendar so priprave potekale zelo skrbno in v največji tajnosti. Spominjam se, da smo v naši hiši imeli prve goste — v jeseni v oktobru ali novembru 1940, ko še ni bilo snega. Prvi sestanek v naši hiši je trajal ves dan, udeleženci pa so prihajali že v zgodnjih jutranjih urah, ko je bil še mrak in se spet vračali iz naše hiše v Lipcah, ko je bila noč. Med udeleženci sestanka je bil tudi tov. Kidrič, ki je prišel skupaj s tov. Vencijem Perkom. Morda naj omenim še to, da sta zaradi večje konspiracije prihajala v našo hišo vedno po dva in dva in to iz različnih smeri. Nekaj mesecev pozneje v letu 1941

so se spet zbrali. Posvet je trajal vso noč. Ker sem imel nalogo, da skrbim za varnost in opozorim na morebitno prisotnost žandarjev v okolici sem le tu in tam lahko poslušal oz. sledil razpravi, ki je bila zelo živahna. Udeležencev je bilo okrog 30. Sestanek je bil v spalnici, posedli pa so kar po posteljah in stoli, kolikor smo jih imeli v hiši. Z vso vnemo so poslušali Borisa Kidriča, ki je sedel v kotu sobe. Bil je neutrudljiv in izreden govornik. Ko sem ga gledal in poslušal, sem imel občutek, da je v njem velikanska energija in da je sposoben pripovedovati ter navduševati prisotne tudi po več ur skupaj. Čeprav ni moj namen, da opisujem samo konferenco, ne bo odveč, če povem, da je potekala v znamenju priprav na veliki spopad s sovražnikom. Kidrič je neprestano opozarjal na nevarnost, ki preti človeštvu.

Staneta Žagarja, učitelja iz Dobrave, ki je bil tudi na konferenci, je zanimalo kako bomo izvedli odpor proti sovražniku. Kidrič je odgovoril: »Odvisno je od tega, kdo bo hitrejši, mi ali sovražniki«.

S skupščine občine Jesenice

Za lepše in čistejše mesto

V torek, 16. t. m. je bila seja sveta za zdravstvo, socialno varstvo, varstvo družine in varstvo invalidov ter borcev NOV skupščine občine Jesenice, na kateri so imeli eno samo točko dnevnega reda: mesec čistoče na Jesenicah.

V razpravi so člani sveta dokaj zavzeto nanizali precej predlogov in idej glede predvidene akcije. Poudarili so, da naj ima akcija meseca čistoče dva osnovna namena: zdravstveni in estetski aspekt. Znano je, da praznuje letos svetovna zdravstvena organizacija svojo 20-letnico in da so Jesenice okno v Jugoslavijo.

Jesenice glede čistoče in urejenosti niso na dobrem glasu. Največ zaslug pri tem imamo občani sami, od najmlajših do odraslih. Košarice za odpadke so prazne, zato pa so pločniki, ceste in zelene površine polne raznega papirja in odpadkov. Naša naselja so večina zane-marjena. Smetnjaki pred bloki prav gotovo niso v

okras, prav tako podrte ograje okrog hiš zasebnikov itd.

Člani sveta so že v uvodu razprave ugotovili, da je razlogov za akcijo dovolj in da je akcija meseca čistoče na Jesenicah vsekakor nujna in koristna. Domenili so se, da bo akcija izvedena v maju. Uvod v akcijo meseca čistoče pa bi bil zadnji teden aprila, da bi bile Jesenice za prvomajske praznike lepše in res praznične. Osvojili so predlog, da bo maj vsako leto mesec čistoče, da bi tako postopoma osvojili kulturne navade reda in smisel za čistost sredine, v kateri živimo. Svet se je dalj časa zadržal na vsebinsko programski zasnovi predvidene akcije. V akciji naj bi sodelovali vsi dejavniki, ki posredno ali neposredno sodelujejo v vzdrževanju čistoče in urejenosti mesta, zlasti pa njegovi občani. Ti so: Komunalno podjetje, Stanovanjsko podjetje, odgovorni upravni organi občine, krajevne skupnosti, hišni sveti, Turistično društvo, Hortikulturno dru-

štvo, Rdeči križ, Društvo prijateljev mladine in šolska mladina. Predstavniki navedenih delovnih organizacij, ustanov, društev in organizacij bodo sestavljali koordinacijski odbor, ki mu bo predsedovala članica sveta tov. Ivanka Torkar. Odbor bo že v enem naslednjih dni imel prvo sejo, na kateri se bodo dogovorili o konkretnem programu in vsebini akcije ter o fazah njenega poteka. Poleg tega pa si bodo razdelili naloge za posamezna področja zasnovane akcije. Za uspešno pripravo in potek akcije bodo vključili obširen propagandni program zlasti v Železaruju in lokalni radijski postaji ter druge oblike. Po končani akciji bodo podelili priznanja vzornim hišnim svetom, krajevnim skupnostim in tudi posameznikom. Svet upravičeno pričakuje, da bo akcija dosegla svoj vzgojni cilj in namen in s tem poglobitveno nalogo.

Skratka, gre za lepše in čistejše Jesenice, ki bodo v čast in ponos občanov, tujim turistom pa prvi znak o lepoti naše dežele in kulturne stopnje njenih prebivalcev. Vibr

Potni listi bodo cenejši

V ponedeljek je bila 12. redna seja sveta za družbeni plan in finance pri skupščini občine Jesenice, na kateri so navzoči najprej razpravljali o informaciji o realizaciji proračunskih dohodkov in izdatkov za prvo tromesečje letošnjega leta.

Medtem, ko so bili prejšnja leta v enakem obdobju dohodki vedno problematični, pa je letos plan dohodkov realiziran z 21,34 %, kar sicer pomeni še vedno 3,66 % pod predvidevanji.

V posameznih glavnih vrstah dohodkov so bili ti takele doseženi:

prispevki 1.236.358 Ndin ali 23,75 %
davki 581.156 Ndin ali 14,47 %
takse 87.668 Ndin ali 13,28 %
prispevek za uporabo mestnega zemljišča 21.852 Ndin ali 1,36 %

Vsi ti podatki vzbujajo upanje, da bo letošnji proračun občine in s tem dohodki za temeljno izobraževalno skupnost tako realizirana kot je bilo predvideno. Navzoči na seji pa so vseeno ugotovili, da delovne organizacije zaostajajo s plačilom davka od prometa blaga, predvsem pa s plačilom prispevkov za uporabo mestnega zemljišča, ki se uporabljajo namensko. Tako je samo železarna Jesenice še za lansko leto dolžna 560.000 Ndin. Bili so mnenja, da bi morali čimprej izterjati te z zakonom dolžene obvezno-

sti, zamudnikom pa zaračunavati obresti. Izdatki proračuna so se gibali v skladu z možnostmi in potrebami in sicer v višini 17,06 % glede na celotni plan.

Pomembna je bila tudi razprava o spremembi odloka o upravnih taksah v občini Jesenice. Govora je bilo le o spremembi višine taks za izdajo in podaljšanje potnih listov in vizumov. V lanskem prvem tromesečju je bilo v občini izdanih 3.481 potnih listov in vizumov, letos v enakem obdobju pa le 383 potnih listov in vizumov. Razlika je prav gotovo velika, kar vsekakor ni pozitivno za vse bolj razvijajoči turizem, čeprav je višina poravnega denarja le za 1.653 Ndin manjša. Domenili so se, naj bi v bodoče veljala občana izdaja in podaljšanje veljavnosti potne listine za potovanje v tujino 50 Ndin, vizum v potni listini za več potovanj (za naše državljane) pa 20 Ndin. Ta sprememba odloka bo veljala takoj, ko jo bosta potrdila še oba zbora skupščine občine Jesenice.

Poleg tega so na seji potrdili tudi predlog upravnega organa, da se nekatere aparature (grafoskop, tomograf in FKG aparat) dajo brezplačno v uporabo splošni bolnišnici. Na seji so obravnavali še nekatere zemljiške zadeve ter druge prošnje organizacij in posameznikov.

T. L.

Pregon brez milosti

Režiser filma Pregon brez milosti, napisanega po best-sellerju »The Chase« (Lov, Pregon), je Arthur Penn. Ta ameriški režiser je nedvomno najpopularnejši na svetu prav sedaj. Lahko bi rekli, da je v modi, prav tako kot njegovo zadnje delo Bonnie in Clyde, ki je bilo nedavno tega proglašeno za najboljši film leta in dobilo najvišje priznanje v svetu sedme umetnosti — Oskarja.

Sicer pa je Arthur Penn začel kot režiser na Broadwayu. Leta 1958 se je poskusil na filmu z Levorokim revolveršem in tudi uspel. V večini njegovih filmov (Bilby the Kid, Čudodelka itd.) prevladuje nasilje in brutalnost — podobno kot v delih književnikov W. Faulknerja in V. Mailerja. Penn sam izjavlja, da uživa v nasilju in brutalnosti. Ti dve lastnosti pa se v dokajšnji meri pojavljata tudi v Pregonu brez milosti, ki je nastal leta 1965.

Pregon brez milosti je sodoben film, časovno bi ga lahko determinirali z letnico proizvodnje. Kaže nam Ameriko (ZDA) s stvarne plati, ki je pod navidezno popol-

nostjo pravzaprav temna, grozna in pokvarjena. Događa se v nekem mestu, kjer ni zakonov, kjer je prisotna korupcija, kjer zakona pravičnosti ni, ga ne more biti, ker ga tisti, ki bi ga morali spoštovati, prezirajo. Edino šerif (imenitno vlogo je ustvaril Marlon Brando), ki je pozitiven junak, skuša, da bi življenje v mestu iztrgal začarenemu krogu. Ne uspe mu. Individuum, dasiravno z veliko voljo, ne more proti množici nasprotnikov nič narediti. Zato šerifu ne preostane drugega, kot da pobere šila in kopita ter zapusti mesto. Zakon je eno, denar pa drugo. Bogatim ni potrebno, da so resni. Le čemu? Denar vse premaga, tudi resnica mu ne more kljubovati. Pijani objestneži si želijo dogodivščin in neumnosti. Kot lačni levi čakajo na meso. Nič jih ne zanima. Poglavitno je, da zadostijo svojim nizkotnim nagonom in strastem. Črnca bi ubili, ko ni storil ničesar kaznivega, nezakonitega. Uničijo mu premoženje. S kakšno pravico? Mladega someščana, pobegle-

(nadalj. na 11. str.)

Pred uprizoritvijo komedije Mary - Mary

V repertoar gledališča TO-NE ČUFAR za sezono 1967-68 je umetniški svet med ostala dela uvrstil tudi uprizoritev ameriške komedije MARY — MARY. Poleg resnih in domačih tekstov je to bulvarka, ki ne namerava na našem odru odkriti nekaj novega, pač pa je njen namen, da se oddolži tistemu delu občinstva, ki se želi dve uri veselo sprostiti in oddahniti.

Komedijo MARY — MARY je napisala ameriška pisateljica Jean Kerrova. Izdana je bila v Ameriki v zbirki »The best plays of 1960—1961« poleg kvalitetnih del kot so: Belhanov TALEC, Jeana Anouilha BECKET, Eugena Jonesca NOSOROGI in drugih. Torej so ji dali v Ameriki lepo in primerno mesto med dramskimi deli.

Če pobrskamo po vsebini, vidimo, da je pisateljica hotela z vsebino opisati navade in razvade v Ameriki. Prijetno je opisala površinske vzroke, ki so največkrat smešni in otrčiji, pa vendarle povzročajo veliko nevolje v zakonu. Nesoglasje Boba in Mary ni v duševni disharmoniji, pač pa v različnih življenjskih navadah. V veliki meri ju razdružuje po-

slovnost, ker je treba predvsem pridobivati denar, da lahko zadostita življenjskim zahtevam.

Celotna zgodba se odigra v dveh dneh. Dialogi so zabavni, komedijski smeh ni satirično ciničen, ampak je dobro potiščan, včasih tudi ironičen. Nehote se bomo ob poslušanju nasmehnili same-mu sebi, saj najdemo v besedilu toliko sorodnih vzrokov, ki tudi pri nas večkrat

povzročijo kak »ljubek« zakon-ski prepirček.

Naslovno vlogo igra Tatjana Koširjeva, moža Boba — Oto Gerdej, njegovo prijateljico Tiffany — Vera Smukavčeva, prijatelja iz mladostnih let — Teo Lipicer in hišnega prijatelja in advokata Rudi Mandič. Sceno je pripravil Jože Bedič, delo režira Stanka Geršakova. Premiera pa bo v petek 26. t. m. St

Pred občnim zborom sankaškega kluba

Sankaški klub Jesenice bo imel v soboto, 20. t. m. ob 18. uri v sejni sobi komunalnega zavoda za socialno zavarovanje — podružnica Jesenice, svoj redni letni občni zbor. Tekmovalna sezona je zaključena, koliko je bila uspešna, pa bo pokazal občni zbor.

Sankanje je med vsemi zimskošportnimi panogami najbolj odvisno od ugodne, to je mrzle in snežne zime, predvsem zaradi umetne priprave proge. Taki pogoji sicer so pri Savskih jamah, kjer je standardna proga, toda priprava te proge je povezana s preveliko oddaljenostjo in večjimi stroški. Ker proga ni bližje Jesenic, je zato med ljudmi tudi manjše zanimanje za to športno zvrst.

Problem oddaljenosti proge nakazuje potrebo po sankališču bližje mestu. Proga bi služila za rekreacijsko sankanje z navadnimi sankami mladim in starim, kakor tudi za izvedbo tekmovanj s tekmovalnimi sankami. S tem bi bila dana možnost vključevanja novih članov v vrste aktivnih tekmovalcev sankalcev in s tem večjega razmaha nekdanj tako tradicionalnega športa na Jesenicah. Ker je nekdanja jeseniška standardna proga, to je cesta Prihodi — Jesenice zaradi avtomobilskega prometa tudi v zimskem času za sankanje neuporabna, drugih takih poti v ožji okolici Jesenic, ki jih bi bilo možno takoj uporabiti za sankališče, pa ni, obstaja samo ena možnost, da se zgradi nova povsem neodvisna sankalška steza v bližini Jesenic.

Tekmovanja v sezoni 1967-68 v domači in mednarodni konkurenci so pokazala, da klub vključuje odlične tekmovalce, da pa se na večjih mednarodnih tekmovanjih ne morejo prebiti v ospredje predvsem zaradi neustreznih tekmovalnih sank. Kvalitetnih sank, kot so npr. »Super Kombi PILZ« zahodnonemške izdelave ali Rennschlitten vzhodnonemške izdelave, pa doma ni mogoče nabaviti. Prav tako predstavlja za klubsko blagajno problem njihova cena — okoli 1.000,00 Ndin in je zato nabava večjega števila takih sank v doglednem času glede na fi-

nančne možnosti kluba samo lepa želja.

Vsi ti problemi, predvsem pa oddaljenost in priprava proge, v katero so v sezoni 1967-68 člani kluba vložili čez 800 ur prostovoljnega dela za njeno izdelavo in vzdrževanje, povzročajo osipanje članstva, kajti ob takih pogojih športnega udejstvovanja obstanejo le taki, ki so z vsem srcem privrženi tej športni panogi.

Ker ima sankanje kot športna panoga veliko tradicijo, po drugi strani pa daje možnost množičnega rekreativnega udejstvovanja mladim in starih, bi bilo potrebno, da sankalški klub Jesenice pri njegovih naporih za ponovni razmah te športne panoge podprejo pri reševanju teh problemov vsi za to pristojni dejavniki na Jesenicah.

Ker bo problematika podrobno obravnavana na sobotnem občnem zboru kluba, vodstvo kluba vabi na ta zbor vse tiste, ki jim je pri srcu nadaljnji razvoj sankalškega športa.

J. J.

Tudi na smučanju v gorah...

(nadalj. s 6. in 7. str.)

vzdušja. Tolažba je v tem, da verjetno vsaj tako hitro še ne bo uresničena ta želja.

Kaj naj še zapišem za konec. Zdi se mi, da sem vse povedal, kar je bilo za povedati. Morda bo kdo mislil, da sem hotel narediti reklamo za dom na Komni, pa verjemite mi, da sem imel namen le navdušiti vas za turno smučanje, za smučanje brez žičnic, za prijetno spomladansko bivanje v visokogorskem svetu, na svežem zraku pod toplimi sončnimi žarki, v svetu, ki še ni izmaličen. In Komna nudi vse to!

Teo Lipicer

Triglavski turni smuk

Triglavski smuk z grebena Rži nad Staničevim domom v Krmo je v zgodnjih, sončnih pomladnih dneh nepozabno doživetje. Res škoda, ker so to tradicionalno smučarsko visokogorsko tekmovalje opustili. Vzrok: razvadili smo se zaradi žičnic, »triglavske« pa izgleda še dolgo ne bo. Zato so smučarji v tem gorskem svetu še vedno — bele vrane.

Otvorjeni s smučmi in oprtniki smo spešili v soboto, 13. aprila iz Zgornje Radovne v dolino Krme. Bili smo kaj pisana družina alpinistov in planincev iz Martuljke, Jesenic, Javornika in Kranja. Zadnje lehe gnijočega snega so nam branile prevoz do Zasipske planine. Ko nam je živahni Krajcarjev France ob Krmariči nazorno razlagal planirano izvedbo triglavske žičnice, nam je bilo kar žal, da smo šele pri načrtih. Prihranili bi si naporno osemurno hojo z višinsko razliko 1600 metrov. Pri lovski koči na Medvedjeku smo si privoščili daljši počitek. Prek zalčenih planj Apnenice in v greben Rži so nam postajali naši tovari vse težji. Končno smo se sredi popoldneva le znašli v gostoljubni Staničevi koči (2332 m), kjer sta za naše dobro počutje poskrbela marljivi Strgar in Šega. S šalami, petjem in kramljanjem nam je kar prehitro minil večer — pozabili smo na dolgo pot iz doline.

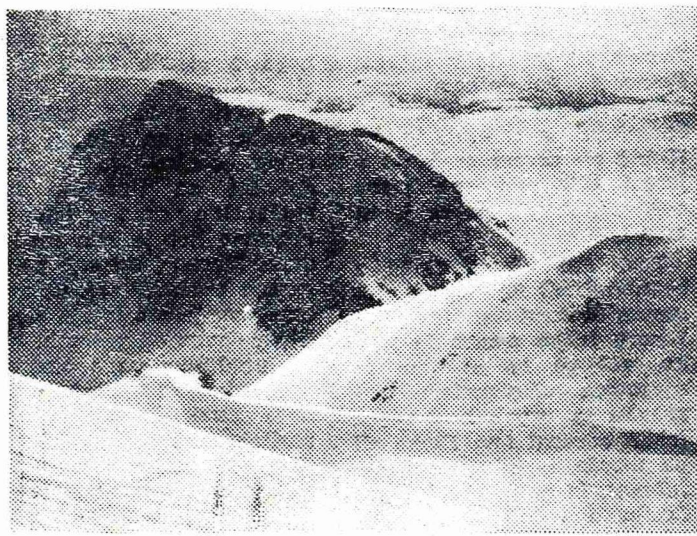
Jutro naslednjega dne je bilo prekrasno. Triglav je že zažarel v vzhajajočem soncu. Želeli smo zlesti na njegov vrh — toda preveč bi se zamudili z vzponom — in s tem tudi najboljši čas smuke. Zato smo si izbrali vzpon na bližnjo Rjavino (2530 m). Ob 8. uri zjutraj smo si vsi nasmejani segali v roke na zasneženem, osončenem vrhu. Povratek do Dovških vrat! Nato smo doživljali smuko, kakršne ni mogoče opisati — to je treba doživeti. Vriskaje smo drveli in vjugali prek iskričih se planj, mimo lovske kočice do Polja pod Vernarjem, kjer smo dolgo lenarili na okopnelih

obronkih. In spet smo nadaljevali čudovito smuko čez Vrtačo in prek vesin pod Dražkimi vrhovi do doline. Smuči smo sneli šele ob Kovinarski koči na Zasipski planini. Kakšno občutje pomladi! Do sem iskrece zasnežene vesine, tu pa cvetoče vresje, teloh, žefran in drugo cvetje.

Res, večkrat sem že smučal po pobočjih Triglava — toda tako odlične smuke prav do Zasipske planine — še nisem doživel. Utrudljiv vzpon je bil s tem bogato poplačan.

Srečni, razpoloženi in ogorili smo se na večer vračali proti domu.

Janez Krušič

Rjavina — pogled na Staničevog doma

Kaj bomo gledali v kinu

KINO RADIO

20. in 21. aprila ob 17. in 19. uri: franc. ital. barvni CS film **BUFALO BILL**, v režiji J. V. Fordsona, v glavni vlogi Gordon Scott.

22. aprila ob 17. in 19. uri: amer. grški film **FEDRA**, v režiji Julesa Dassina, v glavnih vlogah Melina Mercouri, Anthony Perkins, Raf Vallone.

23. in 24. aprila ob 17. in 19. uri: francoski barvni CS film **MATIJA SANDORF**, v režiji Georgesa Lampena, v glavni vlogi Lui Gourdan.

25. aprila ob 17. in 19. uri: ameriški barvni film **TRIJE NAREDNIKI**, v režiji Johna Stardiessa, v glavnih vlogah Frank Sinatra, Dean Martin.

26. aprila ob 17. in 19. uri: italijanski barvni CS film **10.000 DOLARJEV ZA MAUSACIO**, v režiji Romola Guerrieri, v glavnih vlogah Garon Huszon, Loredana Nussiak.

27. aprila ob 17. in 19. uri: ital. šp. meh. barvni CS film **ZLATI NABOJ**, v režiji Damiana Damianija, v glavnih vlogah Gian Maria Volonte, Klaus Kinski, Martine Beswick.

Kino PLAVZ

20. in 21. aprila ob 18. in 20. uri: francoski barvni CS film **MATIJA SANDORF**, v režiji Georgesa Lampena, v glavni vlogi Lui Gourdan.

22. in 23. aprila ob 18. in 20. uri: franc. ital. barvni film **BUFALO BILL**, v režiji J. V. Fordsona, v glavni vlogi Gordon Scott.

24. aprila ob 18. in 20. uri: ameriški barvni film **TRIJE NAREDNIKI**, v režiji Johna Stardiessa, v glavnih vlogah Frank Sinatra, Dean Martin.

25. in 26. aprila ob 18. in 20. uri: ameriški film **BOGINJE LJUBEZNI**, v režiji Saula J. Turella in v glavnih vlogah Greta Garbo, Lana Turner, Elizabeth Taylor, Rudolph Valentino, Gary Cooper, Clark Gable, Gregory Peck.

27. aprila ob 18. in 20. uri: ameriški film **MURIETA**, v režiji Georga Shermanna, v glavni vlogi Jerfy Hunter.

Kino DOVJE

20. aprila francoski vojni film **DEMARKACIJSKA ČRTA**, v režiji Clouda Chabrola, v glavnih vlogah Jean Seberg, Maurice Ronet.

21. aprila ameriški barvni CS film **ARABESKA**, v režiji Stanleya Donnena, v glavni vlogi Gregory Peck.

25. aprila franc. ital. barvni CS film **BUFALO BILL**, v režiji J. V. Fordsona, v glavni vlogi Gordon Scott.

27. aprila ameriški film **BOGINJE LJUBEZNI**, v režiji Saula J. Turella, v glavnih vlogah Greta Garbo, Lana Turner, Elizabeth Taylor, Rudolph Valentino, Gary Cooper, Clark Gable, Gregory Peck.

Kino ŽIROVNICA

21. aprila ameriški barvni film **POGON BREZ MILOSTI**, v režiji Arthurja Penna, v glavnih vlogah Jane Fonda, Marlon Brando.

28. aprila franc. ital. barvni CS film **BUFALO BILL**, v režiji J. V. Fordsona, v glavni vlogi Gordon Scott.

Kino KRANJSKA GORA

20. aprila ameriški barvni film **POGON BREZ MILOSTI**, v režiji Arthurja Penna, v glavnih vlogah Jane Fonda, Marlon Brando.

21. aprila ameriški film **BOGINJE LJUBEZNI**, v režiji Saula J. Turella, v glavnih vlogah Greta Garbo, Lana Turner, Elizabeth Taylor, Rudolph Valentino, Gary Cooper, Clark Gable, Gregory Peck.

25. aprila francoski barvni CS film **MATIJA SANDORF**, v režiji Georgesa Lampena, v glavni vlogi Lui Gourdan.

27. aprila franc. ital. barvni CS film **BUFALO BILL**, v režiji J. V. Fordsona, v glavni vlogi Gordon Scott.

Gledališče

PETEK, 19. aprila ob 19.30 uri — Benatzky: **PRI BELEM KONJICKU** — opereta za abonma PETEK in IZVEN.

SOBOTA, 20. aprila ob 19.30 uri — Benatzky: **PRI BELEM KONJICKU** — opereta IZVEN.

NEDELJA, 21. aprila ob 15. uri — Benatzky: **PRI BELEM KONJICKU** — opereta IZVEN. PETEK 26. aprila ob 19.30 uri — J. Kerr: **MARY-MARY** — komedija — premiera in IZVEN.

SOBOTA, 27. aprila ob 19.30 uri — J. Kerr: **MARY-MARY** — komedija IZVEN.

NEDELJA, 28. aprila ob 15. uri — Benatzky: **PRI BELEM KONJICKU** — opereta IZVEN ob 19.30 uri — Benatzky: **PRI BELEM KONJICKU** — opere. ta IZVEN.

Cenjene ljubitelje gledališča opozarjamo na novo premiero ameriške komedije **MARY-MARY**. Predstave za gledališke abonente se bodo zvrstile v začetku maja.

Pregon brez milosti

(nadalj. z 10. str.) ga iz zapora in osumljenega uboja, pa ustrele kljub temu, da ga ščiti šerif in ne da bi mu dali možnost braniti se. Ne zanima jih, ali je kriv ali nedolžen. Tudi s šerifom si drznejo obračunati.

Vse to pa kaže to opevano, čudovito, svetovljansko Ameriko v vseh nasprotjih, ki vladajo v njej in v blišču, ki ni blišč, ampak gnus. Penn

JUDO

V. kolo slovenske zahodne lige

V nedeljo, 14. t. m. je bilo v domu TVD Partizan v Žireh organizirano V. kolo slovenske zahodne lige. Nastopili so tekmovalci iz treh slovenskih klubov Alpina, Ljubljana III in Jesenice II.

REZULTATI: Alpina : Ljubljana III 43:0, Ljubljana III : Jesenice II 10:40, Alpina : Jesenice II 57:0.

Na domačih blazinah so judoisti JK Alpina odločili vse borbe v svojo korist, kar pa mogoče ni tako velik uspeh ob tem, da so jim bili nasprotniki le tretje oziroma druge ekipe tekmovalcev iz Ljubljane oz. Jesenic.

Na lestvici vodi JK Šiška s 16 točkami, pred Triglavom in Olimpijo II z 11. točkami. Jeseniška II. ekipa je na šestem oziroma predzadnjem mestu s 6. točkami.

Prihodnje, to je VI. kolo slovenske judo lige bo v Kranju 28. aprila med moštvi Olimpija II : Jesenice II ter Alpina : Triglav.

MIRA

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, sestre in tete

METKE JEKOVEC

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so jo imeli radi, ji prinesli toliko lepih rož, in vencev in jo spremili v njen prerani grob. Zahvaljujemo se sostanovalcem in sosedom Dobravske ulice za venca. Posebno zahvalo pa smo dolžni družini Valter za vsestransko pomoč.

Iskrena hvala tudi pevske-mu zboru, javorniški godbi in lasnikom osebnih avtomobilov za dragoceno uslugo.

Zalujoči: hčerka Marina z družino, sestra Ivanka, brat Janko z ženo Marijo in družini Jekovec — Leben

Na osnovi čl. 28 in 29 pravilnika o delovnih razmerjih železarne Jesenice

objavljamo

prosto delovno mesto:

dninski delovodja adjustaže, šifra 1481, D-5, 1 oseba v delovni enoti valjarna tanke pločevine.

POGOJI:

Srednja tehnična ali delovodska šola — metalurške stroke in 5 let prakse v valjarnah oziroma poklicna šola z VK izpitom in 10 let prakse na visokokvalificiranih mestih v valjarnah.

Prijave z ustrežno dokumentacijo sprejema kadrovski sektor železarne Jesenice do 25. aprila 1968.

Kadrovski sektor

Na osnovi čl. 28 in 29 pravilnika o delovnih razmerjih železarne Jesenice

objavljamo

prosto delovno mesto

obratni kalkulant transport, šifra 5927, U-3, 1 oseba **knjigovodja kalkulant**, šifra 5317, U-3, 1 oseba v finančno-računovodskem sektorju.

POGOJI:

Kandidati za objavljeno prosto delovno mesto morajo imeti dovršeno ekonomsko srednjo šolo in 3 leta prakse v knjigovodski stroki.

Prijave z ustrežno dokumentacijo sprejema kadrovski sektor do 28. 4. 1968.

Kadrovski sektor

OBCINSKI SPOMLADANSKI KROS

Občinska zveza za telesno kulturo Jesenice bo v izvedbi atletskega kluba priredila tradicionalni občinski spomladanski kros.

Kros bo v nedeljo, 21. 4. 1968 s pričetkom ob 10. uri. Start in cilj bosta pri Zvagnovem mostu na Plavžu. Za pionirje in pionirke bo start ob desetih, za mladince in člane pa ob enajstih.

Tekmovanje bo za naslednje kategorije:

člani	rojeni leta 1949 in starejši
starejši mladinci	rojeni leta 1950 in 1951,
mlajši mladinci	rojeni leta 1952 in 1953,
pionirji	rojeni leta 1954 in 1955,
mlajši pionirji	rojeni leta 1956 in mlajši.

Iste starostne kategorije veljajo tudi za ženske.

Prijave bodo sprejemali organizatorji eno uro pred startom.

Pravico nastopa imajo člani vseh osnovnih organizacij občinske športne zveze, učenci vseh šol, pripadniki JLA, člani mladinskih aktivov in člani družbenih organizacij v naši občini.

Prvi trije tekmovalci vsake kategorije prejmejo diplome. Stroške za tekmovalce nosijo organizacije, ki jih pošiljajo na tekmovanje.

V primeru dežja bo tekmovanje preloženo na naslednjo nedeljo.

Občinska zveza za telesno kulturo Jesenice

DELAVSKA UNIVERZA JESENICE

vpisuje v

ENOMESEČNI ŠIVALNO-KROJNI TEČAJ

ki se bo začel 6. maja 1968. Tečaj organiziramo skupaj s tovarno Bagat, ki bo zagotovila tudi šivalne stroje. Tečaj stane 120 N din.

Prijave sprejemamo do 27. aprila na Delavski univerzi Jesenice, Titova 64, ali pa po telefonu 82-427.

SREČANJE KOROŠKIH PARTIZANOV

Ob petindvajsetletnici znane akcije Gorenjskega odreda v Bistrici v Rožni dolini na Koroškem, v maju 1943, bo na Pristavi v Javorniškem rovtu 19. maja srečanje koroških partizanov in borcev Gorenjskega odreda.

Prosimo vse udeležence te akcije, da nujno pošljejo svoje naslove na občinski odbor Zveze združenj borcev NOV — Jesenice, Cesta Maršala Tita.

Telesna kultura v občini Jesenice

V petek, 12. t. m. je bila delovna konferenca občinske zveze za telesno kulturo občine Jesenice.

Poleg predstavnikov osnovnih organizacij OZTK so se na konferenci udeležili tudi predsednik sklada za telesno kulturo Pavle Lotrič, predsednik sindikata Železarne Srečko Mlinarič, predsednik občinske zveze društev prijateljev mladine Bernard Jakopič in zastopnik hokejske zveze Slovenije tov. Vidic in drugi.

V uvodnem poročilu je predsednik Berti Brun opozoril na mnoge probleme, ki spremljajo razvoj telesne kulture v občini.

V naši občini deluje 15 športnih panog, med katerimi imata največ uspeha smučanje in hokej, kar je tudi razumljivo glede na dobre prirodne pogoje. Manjši pa so uspehi v društvih in organizacijah, ki se ukvarjajo s temeljno telesno vzgojo. Večina organizacij pa je tudi preveč prežeta s težnjo po vrhunskih dosežkih, premalo pa skrbe za razvoj množične telesne vzgoje. Množičnost pa je osnovni pogoj in temeljna naloga vsake osnovne organizacije, če želimo dosegati tudi vrhunske dosežke.

Uspehi v športu so zelo odvisni tudi od denarja in drugih materialnih možnosti. V preteklem letu je sklad za telesno kulturo zbral komaj eno četrtno vsega denarja, ki je bil namenjen telesni vzgoji in športu. Preostali denar se je zbral največ po zaslugi osnovnih organizacij samih in v zadnjem času s pomočjo železarne Jesenice, ki je prevzela patronat nad vrhunskim športom. Za telesno kulturo v naši občini smo lani potrošili okoli 1.200.000 N din, vključno z izredno plačanimi dopusti in vzdrževanjem objektov oz. tudi gradnjo novih. Denarja ni bilo torej tako malo, resnica pa je, da je osnovnih organizacij vedno več in da so tudi tekmovanja vedno dražja.

Pri OZTK je registriranih 42 osnovnih organizacij oz. klubov, ki vključujejo 4.700 članov, vendar vsi člani niso registrirani, torej je dejansko število še večje. Člani pa so izvedli oz. sodelovali na približno 800 tekmovanjih (ŠD Jesenice 385). V rokah naših športnih delavcev pa je bila izvedba še 22 važnejših tekmovanj kot za memorial Janeza Polde, FIS-A, Rožičev memorial, državno prvenstvo v alpskih disciplinah itd.

V razpravi, ki je sledila poročilu in predloženemu gradivu, je bilo iznešenih mnogo problemov. Predsednik sklada za telesno kulturo Pavel Lotrič je povedal, da bo po vsej verjetnosti vsota denarja za telesno kulturo letos še zmanjšana. Organizacije naj si zato še bolj same pomagajo pri pridobivanju lastnih dohodkov. Pri tem pa moramo razumeti, da so nekatere organizacije odvisne izključno od OZTK.

Predstavnik TVD Partizan Jesenice je opozoril na kritično stanje v pogledu strokovnega kadra, ki bi bil pripravljen žrtvovati svoj prosti čas za telesno vzgojo v društvih Partizan. Nujno je potrebno urediti stimuliranje vodniškega in trenerskega kadra, kot je to urejeno v tekmovalnih športnih panogah. TVD Partizan Jesenice je o tem že pripravilo svoj predlog. Organiziral naj bi se tudi posvet, na katerem bi se dogovorili, kako poživiti dejavnost v društvih Partizan.

Omenjeno je bilo tudi, da je vzdrževanje športnih objektov v naši občini le delno urejeno. Vprašanje denarja za vzdrževanje športnih objektov še ni rešeno in je o tem potrebno seznaniti skupščino občine Jesenice. OZTK vsega vzdrževanja ne more financirati, lahko za to odmerja le del denarja. Potrebno je najti denar za popravilo objektov, ki so v najbolj kritičnem stanju.

Predsednik ŠD Jesenice Karol Frančeskin je govoril o nepotrebnosti nekaterih republiških strokovnih zvez, ki so že preživele in nam zato tudi niso več potrebne. Vse zveze tudi nimajo pravega odnosa do klubov.

Predsednik ŠD Jesenice Karol Frančeskin je govoril o nepotrebnosti nekaterih republiških strokovnih zvez, ki so že preživele in nam zato tudi niso več potrebne. Vse zveze tudi nimajo pravega odnosa do klubov.

Škofja Loka : Jesenice (28:22)

Prvenstvena tekma gorenjske rokometne lige na igrišču v Škofji Loki. Pred okoli sto gledalcev je sodil Hvasti iz Kranja. Moštvo Jesenic je nastopilo v tej postavi: Dragojević, Brišar, Stres, D. Sturm, Prešeren 8, Pogačnik 4, Vidic 7, Žmitek 3, Gorup, J. Sturm.

Čeprav so naši rokometiški, ki so v nedeljo gostovali v Škofji Loki proti tretjevršeni ekipi GRL, nastopili brez priprav za spomladanski del tekmovanja, so prikazali zelo dobro igro in večji del igre bili boljši nasprotnik.

Začetek sicer ni kazal, da se bodo gostje resneje upirali Škofjelčanom. Po vodstvu domačinov s štirimi goli razlike so Jeseničani igrali neverjetno dobro in najprej izenačili na 7:7, potem 8:8 in nato še na 9:9. Po izključitvi našega igralca in izvedeni najstrožji kazni so naši igralci popustili in prejeli kar pet golov zaporedoma. Do konca prvega dela smo videli na trenutke zopet odlično igro Jeseničanov, ki so zmanjšali rezultat na 14:11.

Nadaljevanje je prineslo zanimivo borbo na obeh straneh. Ko je izgledalo, da bodo Jeseničani prešli v odločilne napade, so domačini izkoristili nekaj hitrih protinapadov in postavili končni rezultat 28:22. To pa vsekakor pomeni uspeh za naše rokometase, ker so poraženi od moštva, ki si je v jesenskem delu zagotovilo odlično tretje mesto v ligi. Poleg tega so Jeseničani nastopili brez svojega kapetana in enega od najboljših igralcev Mlekuša.

Kljub zasluženemu porazu naših ne bomo neskromni, če

Jesenice

O zdravniških pregledih športnikov je spregovoril Viktor Brun. Te zdravstvene usluge so zelo drage in po predvidevanjih bodo letos zahtevale približno 20.000 N din, za kar bo prikrajšana osnovna dejavnost. Nerazumljivo je, da morajo osnovne organizacije plačevati za preglede svojih športnikov kljub temu, da so vsi aktivni zavarovanci. S tem problemom naj se v prihodnje ukvarjajo vsi zainteresirani v občini, pa tudi izven nje.

Predlagal je še, naj se za služnim športnim delavcem v okviru občine podeli posebna družbena priznanja. V naprej bodo vsako leto najboljšim športnim delavcem podeljevali najvišje občinsko priznanje za zasluge na področju telesne kulture: plaketo narodnega heroja in športnika Jožeta Gregorčiča. Na delovni konferenci je bil prvič podeljen tudi pokal Joža Gregorčiča šolskemu športnemu društvu, ki je bil najbolj masovno udeležen na raznih športnih prireditvah. Prvič je pokal osvojilo šolsko športno društvo osnovne šole Žirovnica.

rečemo, da bi fantje po prikazani igri lahko celo dobili srečanje s Škofjo Loko, ker so nekaj stodontnih prilik na neverjeten način zapravili (od tega dva sedmerca). Toda sokrivec, da niso dosegli tega velikega presenečenja, je bil tudi zelo nerazpoloženi vratar, ki bi z zanesljivejšo obrambo lahko pripomogel k zmagi jeseniškega moštva.

Dušan Dragojevič

NOGOMET

V nedeljo, 14. t. m. je bila na Jesenicah prvenstvena tekma gorenjske nogometne lige (mladinci) med domačim moštvom in zmagovalci nad Triglavom iz Kranja — Ločanom. Po visoki zmagi Jeseničanov nad Kranjem in uspehom Ločana v tekmi s Triglavom, je bilo pričakovati veliko borbo za zmago, vendar so se uresničile napovedi domačinov, da bosta točki ostali doma.

Igra je bila precej nervozna, predvsem v prvem polčasu, ki se je končal brez golov. Domačini so neprestano napadali, toda niso znali izkoristiti več zrelih priložnosti za gol. Po odmoru pa so domačini izkoristili dve od

številnih priložnosti in zaslužno zmagali. Kakih 150 gledalcev je zadovoljno zapustilo igrišče.

Domači so nastopili v postavi: Lajmiš, Barač, Lukančič, Šubic, Savinšek, Žvan, Polanšek, Smagin, Pavlič, Bačič (Kupelnik) in Stošič.

Gole sta dosegla Pavlič v 67. in Stošič v 78. minuti.

V nedeljo bo gostoval na Jesenicah italijanski klub »Weissenfels«, čez štirinajst dni pa imajo Jeseničani odločilno tekmo v Kranju s Triglavom. Našim bi zadostovala točka, saj vodijo z dvema točkama, da bi postali prvaki Gorenjske za sezono 1967/68.

J. Kunšič

KOŠARKA

Tolmin : Jesenice — moški (23:32) 62:71

Pred več kot 400 gledalci sta se v nedeljo v Tolminu srečali v I. kolu tekmovanja za republiško prvenstvo v košarki novinec v ligi AET Tolmin in moštvo Jesenic. Po izredno zanimivi in hitri igri je našim igralcem že takoj v začetku srečanja uspelo napolniti koš domačina, saj je bil rezultat po sedmih minutah igre 14:2. Veliko prednost so naši igralci še povečali, tako da je izgledalo, da zmagati sploh ne bo vprašanje. Domačini so v drugem polčasu le uredili svoje vrste in se začeli nevarno približevati. V 18. minuti drugega polčasa je bila razlika samo še dve točki, vendar je našim igralcem, predvsem zaradi rutine, uspelo doseči še nekaj košev.

Zmaga našega moštva je bila zaslužena. Sodnika svoje

naloge nista najbolje opravila, predvsem Jeraj iz Trbovelj je visokemu Bunderlu neopravičeno dosodil nekaj oseb. Nih napak, ki pa sploh niso bile.

JESENICE: Hladnik 1, Koren 10, Jeraj 22, inž. Senčar L. 14, Vauhnik 14, Urbas 2, Bunderla 8.

ILIRIJA : JESENICE-ženske (18:21) 34:38

Naše igralkice so pripravile prvo presenečenje letošnjega prvenstva, ko so premagale v gosteh moštvo Ilirije. Jeseničanke so po zaslugi Cilke Benedičič in Mire Vudrič presenetile z dobro igro in zaslužno osvojile obe točki, ki jim bodo prišle prav na ključku prvenstva.

JESENICE: Benedičič 15, Vudrič 13, Vujatovič 4, Drobnič 2, Bertoncelj 2, Ivnik 2.

-nik

Izbiramo najboljšega športnika občine

V prejšnji številki smo objavili razpis za izbiro najboljšega športnika naše občine v lanskem letu in letošnji zimski sezoni. Da je bila naša odločitev pravilna, se je pokazalo že po nekaj dneh, ko so začeli prihajati v uredništvo prvi izpolnjeni lističi. Kot kaže, je odziv med bralci in ljubitelji športa velik. Danes še enkrat objavljamo listič, v katerega napišite svoje mnenje. Pod številko ena napišite ime in priimek ter športno panogo tistega športnika, za katerega menite, da zasluži najvišje mesto, pod številko dve pa tistega, za katerega menite, da je takoj za najboljšim in tako naprej. Uredništvo bo pregledalo pripele lističe in tako dobilo najboljšega športnika.

Izpolnjeni listič pošljite v ovojnici ali nalepljenega na dopisnici na naslov: Uredništvo Železarja — Jesenice,

najkasneje do 23. aprila letos. Ne pozabite napisati tudi svojega polnega naslova, ker bomo tri izmed vas nagradili s praktičnimi darili. Rezultate izbire bomo objavili na javni

prireditvi »Šport v besedi in sliki« v začetku maja. Najboljšemu športniku naše občine bo občinska zveza za telesno kulturo podelila spominsko darilo.

IME IN PRIIMEK TER SPORTNA PANOGA

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

NASLOV:
IME IN PRIIMEK

KRAJ IN ULICA